

ژ بنیاتیڼ بیرو باوهریڼ نه هلی سوننه تی و جه ماعه تی

نقیسین

شیخ صالح بن فوزان الفوزان

وهرگیړان

بیکس اسماعیل الهاجاني

مزگه فت

www.mzgaft.com

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

پیشه کی

سو پاس بو خودایی جیهانی پی ئەم راسته‌ری کرین بو ئیسلامی: {وَمَا كُنَّا لِنَهْتَدِيَ لَوْلَا أَنْ هَدَانَا اللَّهُ} [سُورَةُ الْأَعْرَافِ: ٤٣] و ئەم داخوای ژێ دکهین سبجانه ئەو مه لسه ر راگریت هه تا مرنی، هه‌ر وه کی خودی تعالی گوته: {يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تُقَاتِهِ وَلَا تَمُوتُنَّ إِلَّا وَأَنْتُمْ مُسْلِمُونَ} [سُورَةُ آلِ عِمْرَانَ: ١٠٢].

ئانکو: ئەه‌ی ئەه‌وین هه‌وه‌ باوه‌ری ئیناتی، هه‌وین ب دورستی ژ خودی بترسن، وه‌سا کو هه‌وین گوهدارییا وی بکه‌ن، وه‌سه‌ریچیا وی نه‌که‌ن، وه‌سو پاسیا وی بکه‌ن، و گاوری پی نه‌که‌ن، و هه‌شیارین و بلا ل بیره‌وه‌ بیت، و ژ بیر نه‌که‌ن؛ به‌رده‌وام خو ب ئیسلاما خو فه‌ بگرن چه‌تا هه‌وین دمرن؛ دا هه‌وین بگه‌هنه‌ خودی وه‌وین د موسلمان.

ودوعا دکه‌ین ئەو دلێت مه‌ به‌سه‌ردا نه‌ بیت پشی ئەم راسته‌ ری کرین، وه‌سه‌ لاوات وه‌سلافین خودی ل سه‌ر پیغه‌مبه‌ری مه‌، و چاقلێکه‌ری مه‌، و خوشتفی مه‌ محمدي بن، ئەه‌وی هاتیه‌ هنارتن دلوفانی بو جیهانی، و له‌سه‌ر هه‌فالین وی یین قه‌نجیکار و پاقر بن ژ مه‌سه‌ختی وه‌پشته‌فانان، وه‌هه‌ر ئیکی ب قه‌نجی و باشی دویفکه‌فتنا وان بکه‌ت، هندی شه‌ ف وروژ لدیف ئیک دا به‌ین.

ودیفده : ئه فه چه ند په یفه کین کیمن لسه ر دیارکرنا بیروباوهرین ئه هلی سونه تی و جماعه تی، خوارته نفیسینا وی ژ بهر وی رهوشا ئومه تا ئیسلامی ئه فرو تیدا درتیت، ژ ژیکفه بوونی و ژیکجودابوونی، و ئه ف هه ر دوو نمونه یین لده ف گه له ک دهسته کین سه رده مانه و کومه لین جیواز یین ههین، و هه ر ئیک یی بانگه وازی بو ریکا خو دکهت، فیجا یا وهل مروفی موسلمانن ساده و نه زان هاتی یی که فته دحیبه تی دا، و نزانیت لیدی کی بچیت، و چافلئیکرنا کی بکهت، و ئه و گوری (کفری) دقیت موسلمان بیت نزانیت کانی ئه و ئیسلاما دروست ئه وای خواندی و گوهری بوی.

ئه و ئیسلاما قورئان و سونه تا پیغه مبهری سلاف لی بن رینیشاندان بو کری، ئه و ئیسلاما ژیا نا سه حابیین به ریز لسه ر بویه نمونه، و باشتین چه رخن پئیشی بو خو کرینه ریباز و نییراس، به لی نوکه ئیسلام پتر یا دهیته دیتن؛ به لی نه لسه ر نا فئ خو، هه ر وه کی ئیک ژ روژ هه لاتناسا دیژیت: ئیسلام یا په رده کریه، ئانکو: ئه وین خو ژ ئیسلامی هژمارتین، ئه وان راستیا وی لده ف خو په یدا نه کریه.

و ئه م نا بیژن ب ته مامی چونکی خودی تعالی گرنتیا مانا وی (ئیسلامی) یا کری، ب مانا په رتوکا وی، هه ر وه کی: گوته {إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا الذِّكْرَ وَإِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ} [سُوْرَةُ الْحَجْرِ: ۹] ئانکو: مه قورئان بو محمد

پیغهمبه ری - سلاف لی بن- یا ئینایه خواری، و ئهم ب پاراستنا وی رادبین دا چ لی نه هیته زیده کرن، وکیمکرن، و بهرزه کرن.

و ب هه بوونا دهسته که کا موسلمانان رادبن بجیبه جیکرن و پاراستن و بهره فانیکرنا وی، خودی تعالی گوته : {يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا مَنْ يَرْتَدَّ مِنْكُمْ عَنْ دِينِهِ فَسَوْفَ يَأْتِي اللَّهُ بِقَوْمٍ يُحِبُّهُمْ وَيُحِبُّونَهُ أَذِلَّةٌ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ أَعِزَّةٌ عَلَى الْكَافِرِينَ يُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا يَخَافُونَ لَوْمَةَ لَائِمٍ} [سُورَةُ الْمَائِدَةِ: ٥٤].

ئانکو: ئه ی ئه وین هه وه باوهری ب خودی و پیغهمبه ری وی سلاف لی بن ئینان، و کار ب شهریه تی وی کرین، هه چیی ژ هه وه ژ ئاینی خو لیقه بیت، و ب جو هیاتیی و فه لاتیی یان هه ر دینه کی دی بگوهوریت، ئه و چ زیانی ناگه هیته خودی، و خودی دی پاش ملله ته کی ژ وان چیت ئینت ئه و هه ژ وان بکه ت، ئه و ژی هه ژ خودی بکه ن، و ئه و د گهل باوهر داران دلوفانن و ل سهر گاوران دژوارن، شهر ی نه یارین خودی دکه ن، و دهر حه قا خودی دا ژ که سی ناترسن. وگوته : {إِنْ تَتَوَلَّوْا يَسْتَبْدِلْ قَوْمًا غَيْرَكُمْ ثُمَّ لَا يَكُونُوا أَمْثَالَكُمْ} [سُورَةُ مُحَمَّدٍ: ٣٨]

ئانکو: وئه گهر هوین پشت بدهنه باوهریا ب خودی و پیگیریا ب
 فره مانیت وی، ئه و دی ملله ته کی دی ب هه وه گوهوریت، پاشی ئه و
 وه کی هه وه پشت نادهنه فه رمانیت خودی، به لکی دی گوهداریا
 وی و پیغمبه ری وی که ن، و ب مال و گیانی خو ئه و دی جیهادی د
 ریکا وی دا که ن.

وئه فه ئه و دهسته که یه یا پیغمبه ری سلاف لی بن گوته : (لَا تَزَالُ
 طَائِفَةٌ مِنْ أُمَّتِي عَلَى الْحَقِّ ظَاهِرِينَ لَا يَضُرُّهُمْ مَنْ خَذَلَهُمْ، وَلَا مَنْ
 خَالَفَهُمْ، حَتَّى يَأْتِيَ أَمْرُ اللَّهِ تَبَارَكَ وَتَعَالَى وَهُمْ عَلَى ذَلِكَ) (1) (2).

ئانکو: ههر بهرده وام دهسته که کا ژ ئومه تا من یا لسه ر راستی (
 حه قی) دئاشکه رانه، چ زیان ناگه هیته وان یی وان شه رمزار بکه ت،
 یان یی پیچه وانیا وان بکه ت، هه تا فره مانا خودی تعالی بهیت (ئانکو
 قیامه ت رابیت) وه ره ئه و یین لسه ر وی چه ندی.

و ژقیری دقیت ئه م ئه فی دهسته کا پیروز بنیاسین، ئه وین نمونه بینا
 ئیسلاما دروست دکه ن، خودی مه ژوان هژمار بکه ت، دا بزانی ی
 بقیت ئیسلام وخه لکی وی یی ژ راست و دروست بزانی و بنیاسیت؛ دا

(1) البخاری، التوحید (۷۰۲۲) ؛ مسلم، الإمارة (۱۰۳۷) ؛ أحمد (۹۳/۴).
 (2) أخرجه البخاري (۷۴۶۰، ۳۶۴۱/۴) ، ومسلم (۵/ جزء ۱۳ ص ۶۷، ۶۶، ۶۵/نوي).

ژ بنیاتین بیروباوهرین نه هلی سونه تی و جه ماعه تی

کو چاقلیکرنا وان بکه ت، ولدیف کاروانی وان بچیت، و خو بده ته دگهل
وان، وبوهر گاوره کی بقیّت بهیته د ئیسلامی دا یا دیار بیت.

ده سته کا رزگار بوی ئه هلی سونه تی و جماعه تی

موسلمان لسه ر ده می پیغه مبه ری خودی سلاف لی بن کومه کا بتنی بین،
 هه ر وه کی خودی گوته: { إِنَّ هَذِهِ أُمَّتُكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَأَنَا رَبُّكُمْ
 فَاعْبُدُونِ } [سُورَةُ الْأَنْبِيَاءِ: ۹۲] ئانکو: پیغه مبه ر هه می ئاینی وان ئیک
 بوو، کو ئیسلامه ، وئیسلام بریتیه ژ ده سته به ردانا بو خودی،
 وکرنا په رستی بو وی ب تی. و خودای مه زن ئه وه خودای خه لکی
 هه میی قیجا هوین - گه لی مرو فان - په رستنا وی ب تی بکه ن.

وچه ند جو هی و منافقان بزافکریه لسه ر ده می پیغه مبه ری خودی ئه و
 موسلمانان ژیکفه بکه ن، وجوداهی دناقه را واندا په یدا بکه ن به لی
 ئه وان نه شایه، ده می منافقان گو تی: { هُمُ الَّذِينَ يَقُولُونَ لَا تُنْفِقُوا عَلَى
 مَنْ عِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ حَتَّى يَنْفَضُوا } [سُورَةُ الْمُنَافِقُونَ: ۷]. ئانکو: هه ر
 ئه و دورینه یین دیژنه خه لکی (مه دینی) هوین سامانی خو ل سه ر
 هه قالین پیغه مبه ری یین مشه ختبووین خه رج نه که ن دا ئه و نه چار
 بن و ژ دورین وی فه ره فن.

خودی بگو تن خه به رسفا وان دایه وگوته: { وَلِلَّهِ خَزَائِنُ السَّمَوَاتِ
 وَالْأَرْضِ وَلَكِنَّ الْمُنَافِقِينَ لَا يَفْقَهُونَ } [سُورَةُ الْمُنَافِقُونَ: ۷] ئانکو:
 وگه نجینه یین ئه سمانان و عه ردی ورزق هه می بی خودی یه، ئه و

دده‌ته وی هه‌چی وی بقی‌ت، و ل به‌ر وی دگری‌ت بی وی بقی‌ت،
به‌لی دوروی د فی چه‌ندی ناگه‌هن.

هه‌روه‌سا جوهیان ژی بزافا ژیکفه‌کرنا موسلمانان دکر کوئه‌وان ژ ئایی
وان لیقه‌ بکه‌ن: {وَقَالَتْ طَافَةُ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ عَامِنُوا بِالَّذِي أُنْزِلَ
عَلَى الَّذِينَ آمَنُوا وَجْهَ النَّهَارِ وَاكْفُرُوا آخِرَهُ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ} [سُورَةُ
آلِ عِمْرَانَ: ۷۲] ئانکو: وکومه‌کی ژ خودانی‌ن کیتابی ژ جوهییان گوت:
ل سه‌ری روژی باوهریی ب وی بینن یا کو ل سه‌ر خودان باوهران
هاتییه‌ خواری، و ل دویماهییا روژی کافر بین؛ دا به‌لکی ئه‌و د دینی
خو دا بکه‌فنه‌ گومانی، وژی لیقه‌ بین.

به‌لی پیلانی‌ت وان ب سه‌رنه‌که‌فتن، چونکی خودی ئاشکه‌را کر
وشه‌رمزار کر، وئه‌وان جاره‌ کا دیت‌ر بزاق‌کرن ورا بین سحبه‌ته‌کا که‌فن
فه‌کرن و به‌حسی هه‌فالین پیغه‌مبه‌ری کرن ژ پشته‌فانان، وئه‌وان شه‌ر
ودوژمناتیا به‌ری ئیسلامی کرن یا دناقه‌را واندا رویدای (ئانکو دفیان
ئاگری فتی هه‌لکه‌ن) ورا بین به‌حسی وان هوزانی‌ت عه‌یب دیارکرنی
وهافیتی‌ن کرن، وئه‌و قه‌سه‌ و خه‌به‌رین وان به‌ری گوتینه‌ ئیکو دوو کرن،
به‌لی خودی پیلانا وان ئاشکه‌را کر، بگوتنا خو: {يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِن
تُطِيعُوا فَرِيقًا مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ يَرُدُّوكُمْ بَعْدَ إِيمَانِكُمْ كَافِرِينَ}
[سُورَةُ آلِ عِمْرَانَ: ۱۰۰]. ئانکو: ئه‌ی ئه‌وین هه‌وه‌ باوهری ئینای،
ئه‌گه‌ر هوین گوهدارییا ده‌سته‌که‌کی ژ جوهی و فه‌لان بکه‌ن بین

خودی ته ورات و ئنجیل بو هنار تی، نه و دی هه وه د سهر دا بن، و دی گومان ی بو هه وه ئیخنه د دینی هه وه دا؛ نه فه کو پشی هه وه باوهر ی ب راستی ئینا تی دی وی دگهل هه وه کهن هوین بزفر ن پ کافر بن، فیجا هوین ژ وان ئیمن نه بن ل سهر دینی خو، و ب گوتنا وان نه کهن.

هه تا گوتنا خودی : {يَوْمَ تَبْيَضُ وُجُوهُ وَتَسْوَدُ وُجُوهُ} [سُورَةُ آلِ عِمْرَانَ: ١٠٦] ئانکو: فیجا ل روژا قیامه تی رویین یڼ باوهر ی ب خودی وپیغه مبه ری وی ئینان وکار ب فهرمانا وی کرین سپی دبن، و رویین شهر مزاران یڼ باوهر ی ب پیغه مبه ری وی نه ئینان، و گوهداریا فهرمانیت خودی نه کرین رهش دبن.

وپیغه مبه ر سلاف لی بن هاته دهف پشته فانان و بیرا وان ئینا ب قه نجیا ئیسلامی وکومقه بینا وان ب ئیسلامی نه فه کو پشی دمه کی نه و ژیکفه ببین، ئینا چوونه دهست و سهر و ستویڼ ئیک و پیلانا جوهران شکه ست، وهر موسلمان مانه ئیک کوم(1).

وخودی تعالی فهرمان ل وان کر ب کومقه بینا لسهر راستی و نه و پاشفه لیدان ژ ژیکفه بوونی، خودی تعالی گوت: {وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ تَفَرَّقُوا

(1) انظر "تفسير ابن كثير" و "أسباب النزول للواحدی، (ص: ١٤٩، ١٥٠).

وَاخْتَلَفُوا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْبَيِّنَاتُ وَأُولَئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ
 { [سُورَةُ آلِ عِمْرَانَ: ١٠٥] . ئانکو: وهوین - گهلی خودان باوهران- وه کی
 وان نه بن یین دوژمناتی ونه فیان که فته دناقه را وان دا، فیجا نه ول
 سهر کوم وپارتان لیکفه بووین، و د بناخه یین ئاینی خو دا ژیک
 جودابووین، نه فه پستی راستی بو وان هاتیه ئاشکه راکرن، ونه فه
 نه ون یین سزایه کی ههره مه زن وبتیش بوو هه ی.

وخودی گوته: { وَاعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا } [سُورَةُ آلِ
 عِمْرَانَ: ١٠٣] . ئانکو: وهوین خوب په رتوکا خودایی خو و سونه تا
 پیغه مبه ری وی فه بگرن، ونه و تشتی دبنه نه گه ری ژیکفه بوونا هه وه
 هوین نه که ن.

وخودی کومقه بین یا بو وان کریه ری باز ویسا (شهریه) دجه ئینانا
 په رستی دا، وه کی نفیژی و روژی و جه جی و داخواز کرنا زانیی.

وپیغه مبه ری هاندان یا لسهر کومقه بوونی کری و پاشقه لیدان ژ
 ژیکفه بوونی وجودابووینی یا کری، و پیغه مبه ری فهرموده دگوتن ب
 پامانا هاندانی لسهر کومقه بین وپاشقه لیدانا ژ ژیکفه بوونی، و به حسی
 رویدانا ژیکفه بوونا نه فی ئومه تی یا کری، وکا چه وا بسهری ئومه تین به ری

مه هاتیه، ده می گوئی: (فَإِنَّهُ مَنْ يَعِشَنَّ مِنْكُمْ فَسَيَرَى اخْتِلَافًا كَثِيرًا، فَعَلَيْكُمْ بِسُنَّتِي وَسُنَّةِ الْخُلَفَاءِ الرَّاشِدِينَ الْمُهَدِّينَ مِنْ بَعْدِي)⁽¹⁾ ⁽²⁾.

ئانکو: و هه چی ژ هه وه بمینت دی جودابوونه کا مه زن بینت فیجا هه وه ئیمانته سوننه تا من وسوننه تا جیگرین من یین سه ر راست و دروست یین پشی من.

وگوئی: (أَفْتَرَقَتِ الْيَهُودُ عَلَى إِحْدَى وَسَبْعِينَ فِرْقَةً، وَأَفْتَرَقَتِ النَّصَارَى عَلَى اثْنَتَيْنِ وَسَبْعِينَ فِرْقَةً، وَسَتَفْتَرِقُ هَذِهِ الْأُمَّةُ عَلَى ثَلَاثٍ وَسَبْعِينَ فِرْقَةً، كُلُّهَا فِي النَّارِ إِلَّا وَاحِدَةً قِيلَ: مَنْ هِيَ يَا رَسُولَ اللَّهِ؟ قَالَ: مَنْ كَانَ عَلَى مِثْلِ مَا أَنَا عَلَيْهِ الْيَوْمَ وَأَصْحَابِي)⁽³⁾ ⁽⁴⁾. ئانکو: و جو هی لسه ر هه فتی وئیک کومان ژیکفه بوون، و فه له لسه ر هه فتی و دوو کومان ژیکفه بوون، و دی ئه ف ئوممه ته لسه ر هه فتی و سی کومان ژیکفه بیت، هه می دئاگری دانن بتنی ئیک نه بیت، سه حابیان

(1) الترمذی، العلم (٢٦٧٦)، أبو داود، السنة (٤٦٠٧)، ابن ماجه، المقدمة (٤٤)، أحمد (٤/١٢٦)،

الدارمی، المقدمة (٩٥).

(2) أخرجه أبو داود (٤٦٠٧/٥)، و الترمذی (٢٦٧٦/٥)، وقال: هذا حديث حسن صحيح، والإمام احمد (١٢٦/٤، ١٢٧)، وابن ماجه (٤٣/١).

(3) الإيمان (٢٦٤٠)، ابو داود، السنة (٤٥٩٦)، ابن ماجه الفتن (٣٩٩١)، أحمد (٣٣٢/٢).

(4) رواه الإمام الترمذی (٢٦٤١/٥)، والحاكم في مستدرکه (١٢٨، ١٢٩/١)، والإمام الاجري في الشريعة (ص: ١٥، ١٦)، والإمام ابن نصر المزوري في "السنة" (ص ٢٢، ٢٣)، والإمام اللالكائي في شرح أصول اعتقاد اهل السنة و الجماعة (١/١٤٥-١٤٧).

پرسیار کر وگوتن: نه و کیش کومه؟ ئینا پیغه مبهری گوت: نه و یین
لسهر وی ریکی نه و نه ز وهه فالین خو نه فرو لسه ر.

وژ راستا نه و رویدا یا پیغه مبهری سلاف لی بن گوتی، ئومه ت ژیکه بوو
ل دوماهیا چه رخی هه فالین پیغه مبهری سلاف لی بن، به لی نه وی
ژیکه بوونی چ کارتیکرنا هوسا د جه رگی ئومه تی دا نه کر، ب دریاها
چه رخی باش نه وین پیغه مبهری په سنا وان کری بگوتنا خو ده می
دبیژیت: (خَيْرُكُمْ قَرْنِي، ثُمَّ الَّذِينَ يَلُونَهُمْ، ثُمَّ الَّذِينَ يَلُونَهُمْ) (1). ئانکو
: چاکترین وباشترین هه وه هوین یین چه رخی من، وپاشی نه و یین
پشتی وان دهین ئانکو تابعینه و پاشی نه و یین پشتی وان دهین ئانکو
تابعین تابعیانه.

فه گوهیژه ری فه رمودی گوت نه ز نازم کا پیغه مبهری پشتی چه رخی
خو دوو یین دی گوتن یان سی؟! نه فه ژی ژبه ر مشه ییا زانایا: ژ
فه رموده ناسا وشلوفه کارین قورئانی و فقهه زانا، و دگهل زانایین تابعیان و
دیفکه تیین تابعیان، و هه ر چوار پیشه وایین ئومه تی (أبو حنیفة ومالك

(1) البخاري، الشهادات (٢٥٠٨)، مسلم، فضائل الصحابة (٢٥٣٥)، الترمذي، الفتن (٢٢٢٢)،
النسائي، الإيمان والنذور (٣٨٠٩)، أبو داود السنة (٤٦٥٧)، أحمد (٤٢٧/٤).
أخرجه البخاري (٣٦٥٠/٣، ٣٦٥١/٣)، ومسلم (٦ / جزء ١٦ / ص ٨٦، ٨٧/نووي).

والشافعي وأحمد بن حنبل) وقوتابیئن وان، ههروهسا ژبه ر هیژ
ودهسته لاتا دهوله تا ئیسلامی دوی چه رخی دا.

فئجا ئه و دهسته کا دیار ببا بهروفاژی دگهل وان ، دا سوزایه کی
پاشقه لیدای وه رگریت ب زانین وهیژی، وپشتی بدوماهییک هاتنا
چه رخی هه ره باش، موسلمان تیکهل بین دگهل که سانیت دیتر ژ
خودانیت ئاینیت جیواز، وزانستی خودانیت ریبازا کوفری هاتنه
وه رگیران بوزمانی عه ره یی.

ومه لکین ئیسلامی چه ند دوست و سه رکارین گاور و سه رداچووی لدور
خو کومکر، فئجا ژوان بونه وه زیر و شیره تکار، وبئی چه ندی
ژیکجودابوون دژوارتر لیها، وکوم و دهسته ک زیده تر لیها تن و
مه زه بییت نه دروست (باطل) ده رکه فتن، و هیشتا ئه ف چه نده یا
دیاره هه تا نوکه وهه تا خودی حه سکه ت.

به لی ژ قه نجیا خودی کوما قورتالبووی نه هلی سونه تی و جماعه تی هه ر
وان خو راگرت ب ئیسلاما دروست، و ئه و هه ر لسه ر دچن، و
بانگه وازی بو دکهن، وئو چ جارن ناهینه ژناقبرن ژ قه نجیا خودی، و
ئه فه ژ راستگو ده رئیخستنا گوتنا پیغه مبه ریه سلاف لی بن ژ مانا فی
کومی، و به رده وامبوونا وی، و خو راگریا وی، وئو فه ژ قه نجیا خودی

یه کو دروست دانایه ئه ف ئایینی هه نی بمینیت، وهیجه ت لسه ر که سانی ت (رکمانی) عیناتو بهیته سه لماندن.

وهه ف دهسته کا پیروز و پاک نمونه یه بو وی یا هه فالین پیغه مبه ری سلاف لی بن لسه ر، کو دگهل پیغه مبه رینه سلافین خودی لسه ر بن، دگوتن وکریار ویر وباوه راندا، کا چه وا پیغه مبه ری سلافین خودی لسه ر بن گوته: (هُم مَن كَانَ عَلَى مِثْلِ مَا آتَا عَلَيْهِ الْيَوْمَ وَأَصْحَابِي) (1) (2) ئانکو: ئه فه ئه ون یین لسه ر وی ریکی ئه و ریکا ئه ز وهه فالین خو ئه فرو لسه ر.

وهه و (ئانکو ته هلی سونه تی وجماعه تی) بهرما یکی ن باشن یین خودی د ده رچه قا واندا گوته: { فَلَوْلَا كَانَ مِنَ الْقُرُونِ مِن قَبْلِكُمْ أُولُوا بَقِيَّةٍ يَنْهَوْنَ عَنِ الْفَسَادِ فِي الْأَرْضِ } [سُورَةُ هُودٍ: ١١٦] ئانکو: ئه ری ما ژ وان ملله تین بوری هنده ک بهرما یین خیرخواز و خودانی ن چاکی نه بوون گاوران ژ گاورییا وان پاشفه ببه ن ونه هیلن ئه و خرابکاری یی د ئه ردی دا بکه ن.

(1) الترمذي، الإيمان (٢٦٤١).

(2) تقدم تخريجہ.

نافین کوما قورتالبووی ورامانیت وی

چونکی ئەف کوم ودهسته‌که یا ساخله‌م و پاراستیه ژ سه‌رداچوونی، له‌وما خوازته هندی ناف و نیشانیت وی بهینه زانین دا دویفکه‌تنا وی بهینه کرن.

و ژبه‌رفی چه‌ندی نافین مه‌زن یین بو هاتینه دانان کوپی هاتیه جودا کرن ژ هه‌می کوم ودهسته‌کین دیت، و ژ گرن‌گترین ئەفان ناف و نیشانا : ئەو کوما قورتالبوویه، وجوینا سه‌رکه فتیه، و ئەه‌لی سونه‌تی و جماعه‌تی نه. ورامانا وی ئەفه‌یه :

1- ئەو کوما قورتالبوویه : ئانکو یا قورتالبوویه ژ ئاگری، هه‌ر وه‌کی پیغه‌مبه‌ری سلاف لی بن ئەو بتی رزگار کر، ده‌می به‌حسی کوم ودهسته‌کان کری وگو‌تی: (كُلُّهَا فِي النَّارِ، إِلَّا وَاحِدَةً) (1) (2) ئانکو : ئەو بتی نه‌ دئا‌گریدا‌یه.

۲- ئەو ده‌ست‌گرتی ب په‌رتو‌کا خودی و سونه‌تا پیغه‌مبه‌ری سلاف لی بن دکه‌ن، ویا پیشین ده‌ست‌پیک‌ی لسه‌ر ژ مشه‌ختی وپشته‌فانان کا چه‌وا پیغه‌مبه‌ری سلافین خودی لسه‌ر بن گو‌تیه: (هُمْ مَنْ كَانَ عَلَى مِثْلِ مَا

(1) أبو داود، السنة (٤٥٩٧)، أحمد (١٠٢/٤) الدارمي، السير (٢٥١٨).
(2) تقدم تخریجه.

(2) تقدم تخريجه.

۳- ئه و خه لکی سونه تی وئیگرتنا موسلمانانه

فئجا ئه و لبن دوو تایبه تمه نندیین مه زن دهینه جودا کرن:

تایبه تمه ندیا ئیک: دهستگرتنا وان ب سونه تا پیغه مبهری سلا ف لی بن، هه تا بویه ئه هلی سونه تی، بهروفاژی کوم ودهسته کین پیچه وانه ئه وین دهستگرتی ب هزر ویرو و دلچوین خو دکهن، و گوتنیت سه رکردین خو، له و ما ئه و نا هی نه پالفه دان بو سونه تی، به لکی دهینه پالفه دان بو بیده و سه رده چوین خو، یین وه کی: (قه دهریان⁽¹⁾) و مورجیان⁽²⁾ یان دهینه پالدان بو پیشه وایین خو یین وه کی:

---

(1) القدریة: ئه فه دهسته که که دیژن: خودی زانینا دهستی پیک نینه، ئانکو بهری رویدانا تشتی نزانیت ئه و تشته دی رویده ت، هه تا ئه و تشته رویده ت، و پی ئی چهن دی بیژیت، کو خودی زانینا بهراهی نینه، ئه و دی گاور بیت، و پی وه نه بیژیت، بهس گهنگه شی لسه ر قه ده ری بکه ت، وب نه زانین تیکفه بده ت ئه و دی هیته هژمارتن ژ بیده چیین سه ردا چو پی و زانینا خودی یا کامل و تمام و پی قوسیری ه خودی زانینا بهراهی یا هه ی، و دزانیت نوکه چ رویده ت، و دی چ رویده ت، و چ روینه دایه؛ ئه گهر رویده ت دی چه وا بیت.

(2) المرجئة: ئه فه دهسته که که دیژن: گونه هه چ کارتی کرنی ل باوهری ناکه ت، تو چ گونه هی بکه ی، باوهریا ته وه کی خویه ئه گهر نوکه ئیک زینای یان عه ره قی یان دزی بکه ت، ئیمان یان باوهریا وی وه کی خو به و کیم نابیت، و ههروه سا زنده زی نابیت و بیگومان ئه فه سه ردا برن و بهرزه بوونه چونکی دفتی کارین دلی وین ئه ندامیت له شی هه ر دوو دگهل باوهری نیانا که سه کی بخودی کومفه بن. و بقی چهن دی چه نندین به لکه ژ قورانی و سونه تی لسه ر هاتینه.

(جه همیان⁽¹⁾) یان بو کارین خوین کریت یین وه کی: (شعییت روافض⁽²⁾) و (خه وارجان⁽³⁾)

تابیه تمه ندیا دووی: ئه وه ئه هلی کومقه بین وئیگرتنی نه، چونکی ئه و یین لسه راستی ونه ژیکفه بوونی کومقه بین، به روفاژی دهسته کین دیتریین کو لسه راستی کومقه نه بین، به لکی دیشچوونا دلچوین خو کرن، لهوما ئه وان چ راستی نینه ئه وان کومقه بکهت.

٤- ئه و جوینا (جوقا) سه رکه فتیه هه تا رابوونا قیامه تی: چونکی وی ئایینی خو (ئیسلام) یا ب سه رئیخستی لهوما خودی ژی ئه و یین

(1) الجهمية: ئه فه دهسته که که ژ ديفکه تيين که سه کی ديپژنی [الجهم بن صفوان] کو ديپژن: چ خودی ل ئه سمنا نينه وئهو چ ناف و سالوخته تان بو خودی نادانن، و هه میا رهند دکه ن و ديپژن: باوهری بتئی ئه وه تو بزانی خودی پ هه پی، و هه می پیشیین ئومه تی ژ سه له فان ئیک دهنگ بوینه لسه رگاوریا وان.

(2) الرافضة: ئه فه دهسته که که ژ شعیان خو ب پشته فانیت عه لی کوری ئه بو تالی خودی ژی رازی بیت ددانن، و عه لی ژ وان و کار و بیروباوهرین وان پ ئی گونده هه و به ریئه، وه کی به رائه تا گورگی ژ خوینا یوسفی سلافین خودی لسه ر بن وئهو ديپژن: ئه و قورئانا نوکه یا هاتیه گوهرین، و هه فالیت پیغه مبه ری سلافین خودی لسه ر بن هه میا گاور ددانن ژلی هنده کا، کو بتیلین دهستی دهینه هژمارتن و چه ندين بیروباوهرین دیتری یین کوفری یین هه بین، وئهو نا هیته هژمارتن ژ خه لکی روتکه ها ئیسلامی.

(3) الخواج: ئه فه دهسته که که ديپژن: خه وارج ئانکو ئه وین ژ ئیسلامی ده رکه تین؛ وه کی ده رکه تنه تیری ژ کفانی کا چه و پیغه مبه ری سلاف لی بن هوسا به حسی وان کریه، وشه رکنا دگهل گاور و بوته ریسان دهیلن، و به رده وام شه ری موسلمانان و خه لکی روتکه ها ئیسلامی دکه ن وئهو نا چه ندين بیروباوهرین توندرو و نه دروست یین هه بین و هه ر ئه و بین یین ده رکه فتین لسه ر ئیمامی [عثمان بن عفان و علي بن أبي طالب] کرین، وئهو ب گاور دانانن. وشه هید کرین.

سه‌رئی‌خستین، هه‌ر وه‌کی خودی‌ تعالی‌ دیریت: { يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ ءٰمَنُوْا اِنْ

تَنْصُرُوْا اللّٰهَ يَنْصُرْكُمْ وَيُثَبِّتْ اَقْدَامَكُمْ } [سُورَةُ مُحَمَّدٍ: ٧]

ئانکو: ئە‌هی ئە‌وێن هه‌وه‌ باوهری ب خودی‌ ئینان و دویکه‌فتنا
پێغه‌مبه‌ری کرین، وکار ب شه‌ریعه‌تی وی کرین، ئە‌گه‌ر هوین ب کرنا
جیهادی و ب کاریک‌کرنا ب قورئانی؛ دینی خودی‌ ب سه‌ری‌بخن،
خودی‌ ژێ دی هه‌وه‌ لسه‌ر نه‌یار و دوژمنان ئیخت، و ل ده‌می شه‌ری
دی پیت هه‌وه‌ موکم که‌ت.

ژبه‌ر ئێ چهن‌دی پێغه‌مبه‌ری دده‌رحه‌قا وان دا گوته‌ی: (لَا يَضُرُّهُمْ مَنْ
خَذَلَهُمْ، وَلَا مَنْ خَالَفَهُمْ، حَتَّىٰ يَأْتِيَ أَمْرُ اللّٰهِ تَبَارَكَ وَتَعَالٰی وَهُمْ عَلٰی
ذٰلِكَ) (1) (2).

ئانکو: چ زیان ناگه‌هیه‌ته‌ وان یی وان شه‌رمزار بکه‌ت، یان یی سه‌ری‌چیا
وان بکه‌ت هه‌تا فه‌رمانا خودی‌ به‌یت (ئانکو هه‌تا قیامه‌ت رابیت)
وئهو هه‌ر یی سه‌ر وی چهن‌دی.

(1) البخاري، المناقب (٣٤٤٢)، مسلم، الإمامة (١٠٣٧)، أحمد (٩٣/٤).

(2) تقدم تخریجه.

بنياتين نه هلي سونه تي و جماعه تي

نه هلي سونه تي و جماعه تي لسهر بنياتين بنهجه وئاشكهرا دچن د
بيروباوهر وڪار وسهرهدهري دا، وئهف بنياتين مهزن يئن هاتينه وهگرتن؛
ڙ پهرتوڪا خودي، وسونه تا پيغه مبهري وي سلاف لي بن، و ڙ يا پيشيئن
ئه ڦي ئومه تي لسهر ڙ سه حابيان وتابعيان ويئن ب قهنجي ديفچوونا وان
کرين، وئهف بنياتين هه تي دهينه كورتهه ڪرن دفان خالين بهيت دا :

بنياتي ئيڪي

باوهريئينان بخودي، وملائيكه تين وي، وپهرتوڪين وي، وپيغه مبهرين
وي، و ب روڙا دوماهي و وباوهريئينان ب قهدهري چ باش بيت يان
خراب

باوهريئينان بخودي : نهو دانپيدانه ب خودايه تيا وي وپهريستنا وي،
ئانڪو دانپيدانه ب ههر سي جورين ئيڪانه ڪرنا خودي ب باوهري و
ڪارپيڪرنهه، وئهو ههر سي جور نههه: ئيڪانه ڪرنا خودايه تي يه،
وئيڪانه ڪرنا پهريستي، وئيڪانه ڪرنا ناف وسالوخه تان.

ٽيڪانه ڪرنا خودايهه تي پامانا وي نه وه : خودي بهيته ٽيڪانه ڪرنا ڌڪارين
تايهه ٽين ويهه، ڙ ٿاڻاندي، ودانا رزقي، و ساڃڪري، و مراندي، ونهه
خوداي هه مي تشتانه، و خوداني ملڪي يه.

وٽيڪانه ڪرنا په رستي پامانا وي نه وه : خودي بهيته ٽيڪانه ڪرنا ڌڪارين
به نيان دا يين نهه خو پي نيزيڪي وي ڌڪه، ڙوان يين خودي بو وان داناتي
(ٽانڪو نهه ڪارين خودي بو وان ڪريه ٽاين، وپي رازي بويه په رستنا وي
پي بهيته ڪرنا، ڌڦيٽ بهس بو خودي بتي وٽيڪانه بهينه ڪرنا) ڙ
دوعاڪري، وترسي، وهيفي خوازي، وحه ٿيڪري و سه رٿيڪرنا قورباني، و
نه زري و داخواز ڪرنا هاريڪاري بو ڪاره ڪي ڪه سي پي چينه بيت ڙبلي
خودي، و داخواز ڪرنا خو پاراستي، و داخواز ڪرنا هاوار هاتي، و ڪرنا
نڦيڙي، و گرتنا پوڙيان، و چوونا جهجي، و مه زاختنا ڌ ريڪا خودي دا،
وهه ر تشته ڪي خودي داناتي (ٽانڪو ڪريه شه ريعهت) وفه رمان پي ڪري،
نابيت نهه و شريڪه ڪي وهه ڦيشڪه ڪي ڊگهل خودي تيڊا ڊدان، ڦيڇا نهه
ملائيڪه ته ڪي، ونهه پيغه مبه ره ڪي، ونهه وهليه ڪي، و نهه هر ٽيڪي ڊيتر ڙي
هه بيت ڙبلي وان.

وئیکانه کرنا ناف و سالوخه‌تان رامانا وی ئه‌وه : سه‌لماندنا وی یه یا خودی بو خو سه‌لماندی، و پیغه‌مبه‌ری وی سلاف لی بن بو سه‌لماندی ژ ناف و سالوخه‌تان. و پاکرنا ویه ژ وی یا خودی خو ژ پاکری، و پیغه‌مبه‌ری وی سلاف لی بن ئه‌و ژ پاکری ژ هه‌می قوسیری و کیماسیان، فیجا ئه‌و ناف و سالوخه‌تین خودی دهینه سه‌لماند بی "تمشیل" ئانکو: چ ناف و سالوخه‌تین خودی نه‌هینه هه‌قوتنه‌کرن ب چ چیکریین وی، و بی "تشبیه" ئانکو: بی پیکه‌ه چوونا سالوخه‌تا دگهل چ چیکریین وی، و بی "تحریف" ئانکو: بی گوهورین ولادانا رامانا دیار و ئاشکرا بو رامانه‌کا نه‌ دروست وخه‌له‌ت کو چ به‌لگه‌ لسه‌ر وی رامانی نه‌بیت، و بی "تعطیل" ئانکو: بی ناف و سالوخه‌تین خودی بهینه‌ لادان و ژ رامانی بهینه‌ کارئییخستن، و بی "تاویل" ئانکو: بی هیلانا رامانا دیار و سه‌رڤه‌ بو رامانه‌کا گومانلیکری بی هیچ به‌لگه‌.

و خودی تعالی‌ گوته‌: {لَیْسَ کَمِثْلِهِ شَیْءٌ وَهُوَ السَّمِیْعُ الْبَصِیْرُ} [سُورَةُ السُّورَى: ۱۱] ئانکو: تشته‌ک ژ چیکریین وی وه‌کی وی نینه‌، نه‌ د ذاتی وی دا، نه‌ د ناف و سالوخه‌ت و کریارین وی دا؛ چونکی نافین وی هه‌می دباشن، و سالوخه‌تین وی هه‌می دپیکهاتی و مه‌زن، و وی ب کریارین خو - بی هه‌قیشک - چیکریین خویین مه‌زن هه‌می ئافراندینه وئه‌وه‌ گوهدیری بینه‌ر تشته‌ک ژ گوتن و کریارین به‌نیین

وی ل وی بهرزه نابیت.

وگوتیه: {وَلِلّٰهِ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنٰی فَادْعُوهُ بِهَا} [سُورَةُ الْأَعْرَافِ ۱۸۰].
 ئانکو: وبو خودی ئه و باشناف هه نه، یین مه زنییا وی دگه هینن،
 وهه می نافین وی دباشن، فیجا تشتی هه وه بهیت هوین ب نافین وی
 داخوازی ژئی بکه ن.

۲ - باوهرییینان ب ملائیکه تان پامانا وی ئه وه: باوهریپکرنه ب هه بوونا
 وان، وئهو چیکرینه ژ چیکرین خودی، وئهو یین ژ روناھی هاتینه
 چیکرن، و خودی ئه و یین چیکرین بو په رستنا وی، وجیبه جیکرنا
 فه رمانیت وی دگه ردونی دا، هه ر وه کی خودی گوتیه: {بَلْ عِبَادَ
 مُكْرَمُونَ (۲۶) لَا يَسْبِقُونَا بِالْقَوْلِ وَهُمْ بِأَمْرِیْ يَعْمَلُونَ} [سُورَةُ الْأَنْبِیَاءِ:
 ۲۶-۲۷] ئانکو: ده می بوتپه ریسان ژ دره و گوتین ملائیکه ت کچین
 خودی نه - خودی ژوی چهندی یی پاک بت - ئینا خودی تعالی
 به رسفا وان داگوتی: به لکی ئه و به نیین خودی یین نیزیکن (۲۶) وئهو
 ژبلی گوهدارییا وان یا باش تشته کی خودی فه رمانا وان پی نه کری
 نایژن و هه تا ئه و ده ستویریی نه ده ته وان ئه و کاره کی ناکه ن.

وگوتیه: {جَاعِلِ الْمَلَائِكَةِ رُسُلًا أُولِي أَجْنَحَةٍ مَّتَنَّى وَثَلَاثَ وَرُبَاعَ يَزِيدُ
 فِي الْخَلْقِ مَا يَشَاءُ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ}. [سُورَةُ فَاطِرٍ: ۱] ئانکو

: خودی یه پی فریشته بو وان به نیین خو هنارتین یین وی دقین ؛ ب وان داخوازی وفهرمانین وی دقین، و ژمه زنییا شیانا خودی یه؛ وی بو فرینی ملائیکه ت کرینه خودان چه نگین دو دو، و سئ سئ، و چار چار ؛ دا نه و فه رمانا خودی بگه هینن، و تشتی خودی بقیه نه و د چیکریین خودا زنده دکه ت، هندی خودی یه نه و لسه ر هه ر تشته کی پی خودان شیانه، و چ تشت ل بهر وی ئاسی نابیت.

۳- باوهریئینان ب په رتوکان : ئانکو باوهرپیکره ب وان په رتوکیین نه سمانی وکا چ تیدا هاتیه ژ رینیا سین و رونا هیی، و خودی نه و یین ئیناینه خوار لسه ر پیغه مبه رین خو بو راسته پیکرنا مرو فان، و مه زنتریی وان په رتوکیین نه سمانی نه ف هه ر سئ په رتوکه نه، ته ورات و ئینجیل و قورئان، و قه درترین و مه زنتریی فان هه ر سئ په رتوکان، قورئانا پیروزه، و نه و موعجزه یا هه ره مه زنه، خودی گوته یه : {قُلْ لِّیْنِ اجْتَمَعَتِ الْاِنْسُ وَالْجِنُّ عَلٰی اَنْ یَّاتُوْا بِمِثْلِ هٰذَا الْقُرْاٰنِ لَا یَأْتُوْنَ بِمِثْلِهٖ وَلَوْ کَانَ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ ظَهِیْرًا} [سُورَةُ الْاِسْرَاءِ: ۸۸]

ئانکو: تو پیژنه نه ی پیغه مبه ری خودی : نه گه ر مروف و نه جنه ل سه ر هندی کوم بین کو قورئانه کا وه کی فی موعجزه بین نه و نه شین وی بینن، نه گه ر خو نه و بو وی چه ندی پشته فانییا ئیک و دو ژی بکه ن.

ونه هلی سونه تی و جماعه تی باوهرین دئین، کو ئه و ئاخفتنا خودی یه،
یا هاتیه خوار نه چیکریه ب پیت ورامانا خوفه، بهروفاژی دگه ل
"جه همی وموعته زلیا" نه وین دیژن: قورئان هه می چیکریه ئانکو
چیکریه کئی خودی یه ب پیت ورامانا خوفه، و بهروفاژی دگه ل
"ئه شعریان" وین خو وه کی وان لیبکه ن کو دیژن: ئاخفتنا خودی بتی
پامانه به لی پیتین وی چیکرینه. و بیگومان ئه و هه ر دوو گوتن نه
دروستن ودخه له تن، خودی گوتیه: {وَإِنْ أَحَدٌ مِّنَ الْمُشْرِكِينَ اسْتَجَارَكَ
فَأَجْرُهُ حَتَّى يَسْمَعَ كَلَامَ اللَّهِ} [سُورَةُ التَّوْبَةِ: ٦] ئانکو: وئه گهر ئیک ژ
وان بوتپه ریسین خوین و مالی وان هاتییه هه لالکرن داخواز کر کو ل
سه ر به ختی ته بت - ئه ی پیغه مبه ر - تو به ختی خو بدی، هه تا وی
گو ه ل ئاخفتنا خودی بیت.

وگوتیه: {يُرِيدُونَ أَنْ يُبَدِّلُوا كَلِمَ اللَّهِ} [سُورَةُ الْفَتْحِ: ١٥] ئانکو: فئيجا
وان دفتی ئاخفتنا خودی بگوهورن، چونکی خودی بهری نوکه
گوتبیه موسلمانان بهری ئه و بزقرنه مه دینی کو دهسکه فتیین
(خه یبه ری) بو وانه یین ل شه ری (حوده ییی) ئاماده بووین. فئيجا
ژفان ئایه تان دهیته زانین کو ئه و ئاخفتنا خودی یه، نه ئاخفتنا
که سی دیه.

٤ - باوهریئینان ب پیغه مبه ران : ئانکو باوهریپیکرن ب وان هه میا فیجا چ پی خودی نافی وی ئیناتی یان نه ئیناتی، ژ ئیکه میخی وان هه تا دوماهی وان، و دوماهی وان پیغه مبه ری مه "محمد" ه باشرین سلاوات و سلاقین خودی لسه ر بن.

وباوهریئینان ب پیغه مبه ران دقیت مه باوهریه کا گشت ب وان هه بیت، به لی باوهریئینان ب پیغه مبه ری مه "محمد" ی دقیت مه باوهریه کا به رفه بو هه بیت، وباوهری بین کو ئه و دوماهی هه نارتیه و چ پیغه مبه رین دیت دیقدا نین، و پی باوهری بقی چه ندی نه ئینیت ئه و گاوه، و ژ باوه ریئینان ب پیغه مبه ران ئانکو نابیت زیده گا فی وده ر باز کرنا توخیان و کیماسی و قوسیری د ده رچه قا واندا به یته کرن، به روفازی جو هی و فه لا ئه وین زیده گا فی و ده رکه فتنا ژ توخیان کرین د ده رچه قا هنده ک پیغه مبه ران هه تا کرینه کورین خودی، هه ر وه کی خودی تعالی گو تیه: {وَقَالَتِ الْيَهُودُ عِزِّيْرُ ابْنُ اللَّهِ وَقَالَتِ النَّصْرَى الْمَسِيْحُ ابْنُ اللَّهِ} [سُورَةُ التَّوْبَةِ: ٣٠]

ئانکو: ب راستی جو هیان هه فیشک بو خودی دانا ده می وان ژ دره و گو تی کو عوزه ر کوری خودی یه. و فه لان هه فیشک بو خودی دانا ده می ژ دره و گو تی کو مه سیح کوری خودی یه.

وسوفی وکەسانیت زانستی فەلسەفە د خوینن قوسیری د دەرەقا
پێغەمبەرەکان دا کەرن و ئەو کیمکەرن و پێشەواپێن خو لسه وان ئیخستن،
وبوتپەرئیس و مولحدان گاوری ب هەمی پێغەمبەرەکان کەرن، و جوهیا
گاوری ب عیسی و محمدی کەرن سلاقین خودی لسه وان بیت، و فەلا
گاوری ب محمدی کەرن سلاف خودی لسه بن، و پێ باوهری ب
هەندەکا بینیت و گاوری ب هەندەکا بکەت ئەو گاوری ب هەمیان.

خودی گوئیە: {إِنَّ الَّذِينَ يَكْفُرُونَ بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ وَيُرِيدُونَ أَنْ يُفَرِّقُوا بَيْنَ
اللَّهِ وَرُسُلِهِ وَيَقُولُونَ نُؤْمِنُ بِبَعْضٍ وَنَكْفُرُ بِبَعْضٍ وَيُرِيدُونَ أَنْ يَتَّخِذُوا
بَيْنَ ذَلِكَ سَبِيلًا (١٥٠) أُولَٰئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ حَقًّا وَأَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ
عَذَابًا مُّهِينًا} [سُورَةُ النَّسَاءِ: ١٥٠-١٥١] ئانكو: هندی ئەون یێن ب
خودی و پێغەمبەرین وی کافر بووین ژ جوهی و فەلان، و وان دقیت
د ناهەرا خودی و پێغەمبەرین وی دا ژیک جودابووێ بکەن، کو ئەو
باوهری ب خودی بینن؛ بەلی وان پێغەمبەرین وی هەنارتین دەرەوین
دەربێخن، یان ژ باوهری ب هەندەکا پێغەمبەرەکان بینن و ب هەندەکان
نەئینن، و ژ دەرەو یێژن هەندەکا پێغەمبەرەکان دەرەو ژ کیسی خودی
کەرن، و وان دقیت ریکە کێ بو وی سەردا چوونا وان ژ نک خو ئینایە
دەر بگرن.

وگوتیه: {لَا نَفَرَقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِنْهُمْ وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ} [سُورَةُ الْبَقَرَةِ: ۱۳۶]. ئانکو: هوین گه لی خودان باوهران بیژنه وان جو هی و فه لان: ئه م د باوهریی دا چ جوداهیئ د نافبه را چ ژوان پیغه مبه ران ناکهین، وئهم ب گوهداریئ و په رستنی ته سلیمی خودی بووینه.

۵ - باوهریئینان ب روژا دوماهیئ: ئانکو باوهریئیکرن ب هه می (یا دی هیته رویدان پشتی مرئ) ژئهوا خودی و پیغه مبه ری وی سلاف لی بن پی گوئی، ژ ئازار ونه خوشیا گوری و خوشیا وی، و رابوونا ژ قه بران، و خرغه بوون ل مهیدانا ئاخره تی، وکا چهوا دی حیساب دگه ل وان هیته کرن، و کیشانا کارین وان، ودانا په رتوکیئ وان بدهستی راستی یان پی چه پی، وئهوریکا دهیته دانان لسه ر پشتا دوزه خی، و به هشت و دوزه خ، و خو به ره فکران بو ئی چه ندی ب کرنا کارین باش، وهیلا نا کارین خراب و تهوبه ژئ کرن.

ودهسته کا دیژنی (الدهریون) و ئه وین هه قپشک بو خودی چیکرین گاوریا ب روژا دوماهیئ کرین، و جو هی و فه لا باوهریه کا کا چهوا ژوان هاتیه داخوازکرن پی نه ئیناتینه، ئه گه ر خو وان باوهری ب رویدانا وی ژئ هه بیت، هه ر وه کی خودی تعالی گوتیه: {وَقَالُوا لَنْ يَدْخُلَ الْجَنَّةَ إِلَّا مَنْ كَانَ هُودًا أَوْ نَصْرِي تِلْكَ أَمَانِيُّهُمْ قُلْ هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ} [سُورَةُ الْبَقَرَةِ: ۱۱۱] ئانکو: جو هی و فه لان هزر دکران کو

به‌حەشت ب تڤی یا وانه وژبلی وان که‌سی دی ناچتی، ئەف گوتنا وان
تڤی هزر وخوزڤڤن وانه. تو - ئەهی پڤڤغه‌مبەر - یڤژه وان کانی هوڤن
ده‌لیلێ خول سەر راستییا گوتنا خو بڤڤن ئەگەر هوڤن د گوتنا خودا
دراستگونه.

هەروسا ولسەر گوتنا وان گوتیه: { قَالُوا لَنْ تَمَسَّنَا النَّارُ إِلَّا أَيَّامًا
مَّعْدُودَاتٍ } [سُورَةُ آلِ عِمْرَانَ: ٢٤]

ئانکو: وئەوان گوتن هنده‌ک روژڤڤن کڤم تڤی نه‌بن ئەم نائڤنه
ئەشکه‌نجه‌دان، وڤی باوهرڤی ئەول سەر خودی بستمه‌ه کرن کو ئەو
سفکاتی ب دڤڤی وی بکه‌ن، ول سەر دڤڤی خو یڤ پوڤچ یڤ وان خو
پڤ خاپاندی به‌رده‌وام بڤڤڤن.

٦ - باوهریئینان ب قه ده ری : ئانکو باوهریئینان کو خودی هه می تشتا دزانیت، ژ یا هاتیه رویدان ویا دی هیتیه رویدان و ئه فه هه می نفیسیه د ده پی پاراستی دا کو دیژنی: (اللوح المحفوظ) وهه تشته کی بهیته رویدان ژ باشی و خرای، و گوری و باوهری، و گوهداری و سه ریچی، هه می خودی حه سکریه، و نفیسیه، و چیکریه، و ئه و حه ژ گوهداریکرنی دکهت و که رب ژ سه ریچی قه دبن، وهه بهنده کی شیان یین لسه رکار و کریارین خو هه یین، وهه ئیکی هه لبارتن و حه زوشیان یین هه یین ئه و ژوان دهیته رویدان ژ گوهداریکرنی یان سه ریچیکرنی، به لی ئه فه هه ر بو حه ز و فیان و حه سکرنا خودی دزقریت. (چونکی بهرئه نجامی هه ر کاره کی فیان و شیان ئانکو فیانا کرن یان نه کرنا کاره کی و مروفی شیان لسه ر کرن یان نه کرنا وی هه بیت، و ئه فه هه ر دوو خودی یین چیکرین د ناخی مروفی دا، وهه لبارتن دگهل دا یا دایه مروفی و باشی و خرابی، وریکا باش و خه لهت یا بو دیارکری، ب هنارتنا پیغه به ران له و ما بقی شیوه ی حه سکرنا وی لبن حه سکرنا خودی یه، و ئه و بهرپرستیا کارین خو دکهت)

بهروفاژی دهسته کا دیژنی "جهبری" ئه وین دیژن : هندیکه بهنده یه ئه و پی زولیکریه لسه ر کارین خو، وهیچ هه لبارتن نینه. و بهروفاژی "قه دهریان" ئه وین دیژن: هندیکه بهنده یه حه ز و شیانیت سه ربه خو

یئن ههین نهو بخو کارین خو چیدکته، بی چه سکرنا خودی. و خودی
 بهرسقا فان ههه دوو دهسته کان دا ده می گوئی: { وَمَا تَشَاءُونَ إِلَّا أَنْ
 يَشَاءَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ } [سُورَةُ التَّكْوِيْنِ: ۲۹] ئانکو: وهوین نه شین
 خوراست بکهن، نه گهر چه زکرنا خودی خودایی هه می چیکرییان ل
 سهه نه بت.

ئینا خودی چهز و شیان بو به نی سه لماند، وئه فقه بهرسقه بو دهسته کا
 جه بریئن زیده گاف، پاش نهو چهز وشیانیت وان کره دیفچوونه ک ژ
 چه سکرنا خو، وئه فقه بهرسقه بو دهسته کا قه دهریان یئن قه دهه ره تکرین.
 وباوهریئینان ب قه دهری؛ سهه بر وهه داری بدهست بهنده پی دئیخیت
 لسهه نه خوشی ودهرده سهه ریا، وخو دویرکرن ژ گونه ها و خرابیان،
 ههروه سا وی پالقه ددهت بو کرنا کارین باش، وخو دیر بکته ژ بی
 شیانئی وترس، وته مبه لئی.

بنیاتی دووی

هندیکه باوهریه ئه و گوتن و کریان و بیرو باوهرن و نه و زیده دبیت
بجهئینانا فه رمانیته خودی، و کیم دبیت ب سه ریچی کرنا فه رمانیته
خودی.

و ژ بنیاتین ئههلی سونهتی و جماعهتی ئهوه کو هندیکه باوهریه ئهه
گوتن، وکریار، ویروبواهرن، زیده دبیت بجهئینانا فرهمانیت خودی و
کیم دبیت ب سهریپچیکرنا فرهمانیت وی، نه کو باوهری بتنی گوتن و
کریان بی یروبواهر، چونکی ئهفه باوهریا مروفیت دوو پینه، وئهو بتنی
نیاسین زی نینه، بی گوتن وکریار، چونکی ئهفه باوهریا گاورین نهحهقی
وهرگرن، خودی تعالی گوتیه : (وَجَحَدُوا بِهَا وَاسْتَيْقَنَتْهَا أَنْفُسُهُمْ ظُلْمًا
وَعُلُوًّا) [سُورَةُ النَّملِ : ۱۴] ئانکو: وان ب دهقی خو دیارکر کو ئهه
باوهر ناکهن کو ئهف موعجیزه ژ نک خودی بن، بهلی وان د دل و
ناخی خو دا دزانی کو ئهه ژ نک خودی نه، بهلی ژ دفن بلندی
وخومه زنکرن وان دانپیدان ب راستی نه کر.

وخودى تعالى گوته : { قَدْ نَعْلَمُ إِنَّهُ لَيَحْزُنُكَ الَّذِي يَقُولُونَ فَإِنَّهُمْ لَا يُكَذِّبُونَكَ وَلَكِنَّ الظَّالِمِينَ بِآيَاتِ اللَّهِ يَجْحَدُونَ } [سُورَةُ الْأَنْعَامِ : ٣٣]

٢٨٠ : ٢٨١ : ٢٨٢ : ٢٨٣ : ٢٨٤ : ٢٨٥ : ٢٨٦ : ٢٨٧ : ٢٨٨ : ٢٨٩ : ٢٩٠ : ٢٩١ : ٢٩٢ : ٢٩٣ : ٢٩٤ : ٢٩٥ : ٢٩٦ : ٢٩٧ : ٢٩٨ : ٢٩٩ : ٣٠٠ : ٣٠١ : ٣٠٢ : ٣٠٣ : ٣٠٤ : ٣٠٥ : ٣٠٦ : ٣٠٧ : ٣٠٨ : ٣٠٩ : ٣١٠ : ٣١١ : ٣١٢ : ٣١٣ : ٣١٤ : ٣١٥ : ٣١٦ : ٣١٧ : ٣١٨ : ٣١٩ : ٣٢٠ : ٣٢١ : ٣٢٢ : ٣٢٣ : ٣٢٤ : ٣٢٥ : ٣٢٦ : ٣٢٧ : ٣٢٨ : ٣٢٩ : ٣٣٠ : ٣٣١ : ٣٣٢ : ٣٣٣ : ٣٣٤ : ٣٣٥ : ٣٣٦ : ٣٣٧ : ٣٣٨ : ٣٣٩ : ٣٤٠ : ٣٤١ : ٣٤٢ : ٣٤٣ : ٣٤٤ : ٣٤٥ : ٣٤٦ : ٣٤٧ : ٣٤٨ : ٣٤٩ : ٣٥٠ : ٣٥١ : ٣٥٢ : ٣٥٣ : ٣٥٤ : ٣٥٥ : ٣٥٦ : ٣٥٧ : ٣٥٨ : ٣٥٩ : ٣٦٠ : ٣٦١ : ٣٦٢ : ٣٦٣ : ٣٦٤ : ٣٦٥ : ٣٦٦ : ٣٦٧ : ٣٦٨ : ٣٦٩ : ٣٧٠ : ٣٧١ : ٣٧٢ : ٣٧٣ : ٣٧٤ : ٣٧٥ : ٣٧٦ : ٣٧٧ : ٣٧٨ : ٣٧٩ : ٣٨٠ : ٣٨١ : ٣٨٢ : ٣٨٣ : ٣٨٤ : ٣٨٥ : ٣٨٦ : ٣٨٧ : ٣٨٨ : ٣٨٩ : ٣٩٠ : ٣٩١ : ٣٩٢ : ٣٩٣ : ٣٩٤ : ٣٩٥ : ٣٩٦ : ٣٩٧ : ٣٩٨ : ٣٩٩ : ٤٠٠ : ٤٠١ : ٤٠٢ : ٤٠٣ : ٤٠٤ : ٤٠٥ : ٤٠٦ : ٤٠٧ : ٤٠٨ : ٤٠٩ : ٤١٠ : ٤١١ : ٤١٢ : ٤١٣ : ٤١٤ : ٤١٥ : ٤١٦ : ٤١٧ : ٤١٨ : ٤١٩ : ٤٢٠ : ٤٢١ : ٤٢٢ : ٤٢٣ : ٤٢٤ : ٤٢٥ : ٤٢٦ : ٤٢٧ : ٤٢٨ : ٤٢٩ : ٤٣٠ : ٤٣١ : ٤٣٢ : ٤٣٣ : ٤٣٤ : ٤٣٥ : ٤٣٦ : ٤٣٧ : ٤٣٨ : ٤٣٩ : ٤٤٠ : ٤٤١ : ٤٤٢ : ٤٤٣ : ٤٤٤ : ٤٤٥ : ٤٤٦ : ٤٤٧ : ٤٤٨ : ٤٤٩ : ٤٥٠ : ٤٥١ : ٤٥٢ : ٤٥٣ : ٤٥٤ : ٤٥٥ : ٤٥٦ : ٤٥٧ : ٤٥٨ : ٤٥٩ : ٤٦٠ : ٤٦١ : ٤٦٢ : ٤٦٣ : ٤٦٤ : ٤٦٥ : ٤٦٦ : ٤٦٧ : ٤٦٨ : ٤٦٩ : ٤٧٠ : ٤٧١ : ٤٧٢ : ٤٧٣ : ٤٧٤ : ٤٧٥ : ٤٧٦ : ٤٧٧ : ٤٧٨ : ٤٧٩ : ٤٨٠ : ٤٨١ : ٤٨٢ : ٤٨٣ : ٤٨٤ : ٤٨٥ : ٤٨٦ : ٤٨٧ : ٤٨٨ : ٤٨٩ : ٤٩٠ : ٤٩١ : ٤٩٢ : ٤٩٣ : ٤٩٤ : ٤٩٥ : ٤٩٦ : ٤٩٧ : ٤٩٨ : ٤٩٩ : ٥٠٠ : ٥٠١ : ٥٠٢ : ٥٠٣ : ٥٠٤ : ٥٠٥ : ٥٠٦ : ٥٠٧ : ٥٠٨ : ٥٠٩ : ٥١٠ : ٥١١ : ٥١٢ : ٥١٣ : ٥١٤ : ٥١٥ : ٥١٦ : ٥١٧ : ٥١٨ : ٥١٩ : ٥٢٠ : ٥٢١ : ٥٢٢ : ٥٢٣ : ٥٢٤ : ٥٢٥ : ٥٢٦ : ٥٢٧ : ٥٢٨ : ٥٢٩ : ٥٣٠ : ٥٣١ : ٥٣٢ : ٥٣٣ : ٥٣٤ : ٥٣٥ : ٥٣٦ : ٥٣٧ : ٥٣٨ : ٥٣٩ : ٥٤٠ : ٥٤١ : ٥٤٢ : ٥٤٣ : ٥٤٤ : ٥٤٥ : ٥٤٦ : ٥٤٧ : ٥٤٨ : ٥٤٩ : ٥٥٠ : ٥٥١ : ٥٥٢ : ٥٥٣ : ٥٥٤ : ٥٥٥ : ٥٥٦ : ٥٥٧ : ٥٥٨ : ٥٥٩ : ٥٦٠ : ٥٦١ : ٥٦٢ : ٥٦٣ : ٥٦٤ : ٥٦٥ : ٥٦٦ : ٥٦٧ : ٥٦٨ : ٥٦٩ : ٥٧٠ : ٥٧١ : ٥٧٢ : ٥٧٣ : ٥٧٤ : ٥٧٥ : ٥٧٦ : ٥٧٧ : ٥٧٨ : ٥٧٩ : ٥٨٠ : ٥٨١ : ٥٨٢ : ٥٨٣ : ٥٨٤ : ٥٨٥ : ٥٨٦ : ٥٨٧ : ٥٨٨ : ٥٨٩ : ٥٩٠ : ٥٩١ : ٥٩٢ : ٥٩٣ : ٥٩٤ : ٥٩٥ : ٥٩٦ : ٥٩٧ : ٥٩٨ : ٥٩٩ : ٦٠٠ : ٦٠١ : ٦٠٢ : ٦٠٣ : ٦٠٤ : ٦٠٥ : ٦٠٦ : ٦٠٧ : ٦٠٨ : ٦٠٩ : ٦١٠ : ٦١١ : ٦١٢ : ٦١٣ : ٦١٤ : ٦١٥ : ٦١٦ : ٦١٧ : ٦١٨ : ٦١٩ : ٦٢٠ : ٦٢١ : ٦٢٢ : ٦٢٣ : ٦٢٤ : ٦٢٥ : ٦٢٦ : ٦٢٧ : ٦٢٨ : ٦٢٩ : ٦٣٠ : ٦٣١ : ٦٣٢ : ٦٣٣ : ٦٣٤ : ٦٣٥ : ٦٣٦ : ٦٣٧ : ٦٣٨ : ٦٣٩ : ٦٤٠ : ٦٤١ : ٦٤٢ : ٦٤٣ : ٦٤٤ : ٦٤٥ : ٦٤٦ : ٦٤٧ : ٦٤٨ : ٦٤٩ : ٦٥٠ : ٦٥١ : ٦٥٢ : ٦٥٣ : ٦٥٤ : ٦٥٥ : ٦٥٦ : ٦٥٧ : ٦٥٨ : ٦٥٩ : ٦٦٠ : ٦٦١ : ٦٦٢ : ٦٦٣ : ٦٦٤ : ٦٦٥ : ٦٦٦ : ٦٦٧ : ٦٦٨ : ٦٦٩ : ٦٧٠ : ٦٧١ : ٦٧٢ : ٦٧٣ : ٦٧٤ : ٦٧٥ : ٦٧٦ : ٦٧٧ : ٦٧٨ : ٦٧٩ : ٦٨٠ : ٦٨١ : ٦٨٢ : ٦٨٣ : ٦٨٤ : ٦٨٥ : ٦٨٦ : ٦٨٧ : ٦٨٨ : ٦٨٩ : ٦٩٠ : ٦٩١ : ٦٩٢ : ٦٩٣ : ٦٩٤ : ٦٩٥ : ٦٩٦ : ٦٩٧ : ٦٩٨ : ٦٩٩ : ٧٠٠ : ٧٠١ : ٧٠٢ : ٧٠٣ : ٧٠٤ : ٧٠٥ : ٧٠٦ : ٧٠٧ : ٧٠٨ : ٧٠٩ : ٧١٠ : ٧١١ : ٧١٢ : ٧١٣ : ٧١٤ : ٧١٥ : ٧١٦ : ٧١٧ : ٧١٨ : ٧١٩ : ٧٢٠ : ٧٢١ : ٧٢٢ : ٧٢٣ : ٧٢٤ : ٧٢٥ : ٧٢٦ : ٧٢٧ : ٧٢٨ : ٧٢٩ : ٧٣٠ : ٧٣١ : ٧٣٢ : ٧٣٣ : ٧٣٤ : ٧٣٥ : ٧٣٦ : ٧٣٧ : ٧٣٨ : ٧٣٩ : ٧٤٠ : ٧٤١ : ٧٤٢ : ٧٤٣ : ٧٤٤ : ٧٤٥ : ٧٤٦ : ٧٤٧ : ٧٤٨ : ٧٤٩ : ٧٥٠ : ٧٥١ : ٧٥٢ : ٧٥٣ : ٧٥٤ : ٧٥٥ : ٧٥٦ : ٧٥٧ : ٧٥٨ : ٧٥٩ : ٧٦٠ : ٧٦١ : ٧٦٢ : ٧٦٣ : ٧٦٤ : ٧٦٥ : ٧٦٦ : ٧٦٧ : ٧٦٨ : ٧٦٩ : ٧٧٠ : ٧٧١ : ٧٧٢ : ٧٧٣ : ٧٧٤ : ٧٧٥ : ٧٧٦ : ٧٧٧ : ٧٧٨ : ٧٧٩ : ٧٨٠ : ٧

سه‌ر‌فه دلی ته تژی خه‌م دکه‌ت، فی‌جا تو بی‌هنا خو فره ه بکه و
بشت راستبه؛ چونکی ئەود دل دا ته دره‌وین ده رنایخن، به‌لکی ئەو
باوهر دکهن کو تو مرو‌فه‌کی راستگویی، به‌لی که‌سانیت زوردار ئینکار
ودرهو پیکرنی ب وان به‌لکه یین ئاشکه‌را دکهن یین راستیا ته دیار
دکهن.

و خودی تعالی گوته: {وَعَادًا وَثُمُودًا وَقَدْ تَبَيَّنَ لَكُمْ مِّنْ مَّسَاجِنِهِمْ وَزَيَّنَ
لَهُمُ الشَّيْطَانُ أَعْمَالَهُمْ فَصَدَّهُمْ عَنِ السَّبِيلِ وَكَانُوا مُسْتَبْصِرِينَ} [
سُورَةُ الْعَنْكَبُوتِ: ۳۸] ئانکو: ومه ملله‌تی "عاد و‌ته‌مود" تی‌یرن و ب
راستی کافلبوونا خانیین وان بو هه‌وه ئاشکه‌را بوو، کو غه‌زه‌با مه یا
ب سهر وان دا هاتی و شه‌یتانی کارین وان یین خراب ل به‌ر وان
خه‌ملاندن فی‌جا وی به‌ری وان ژ ری‌کا خودی وری‌کا باوهریا ب وی
وی‌یغه‌مبه‌ری وی وه‌رگی‌را، و‌ئه‌ود گوری‌ و د سه‌ردا‌چوونا خو دا زانین
پی هه‌بوو، وپی دکه‌یفخوش بوون، وان هزر دکر ئەو دراست
ودورستن، به‌لی ئەود به‌رزه‌بوونی دا نقوم بوون.

وباوهری بتی بیروباوهر نینه یان گوتن و بیروباوهر بی کارکرن ژی نینه،
چونکی نه‌فه باوهریا مورجیئانه و خودی تعالی گه‌له‌ک جاران نا‌ئی
باوهری لسه‌ر کارکرنی دانایه، خودی تعالی گوتیه: { إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ
الَّذِينَ إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَجِلَتْ قُلُوبُهُمْ وَإِذَا تُلِيَتْ عَلَيْهِمْ آيَاتُهُ زَادَتْهُمْ إِيمَانًا
وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ (2) الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ
(3) أُولَٰئِكَ هُمُ الْمُؤْمِنُونَ حَقًّا } [سُورَةُ الْأَنْفَالِ: ۲-۴]

ئانکو: ههما خودان باوهرین راست و دورست ب خودی نه‌ون یین
نه‌گهر به‌حسی خودی هاته‌کرن دلین وان فه دله‌رزن ونه‌گهر ئایه‌تین
قورئانی بو وان هاتنه‌خواندن باوهرییا وان پترلی دئیت ونه‌و خو ده‌یلنه
ب هیقییا خودی فه، نه‌ئه‌و هیقیی ژ که‌سی دی دکه‌ن و نه‌ ژ که‌سی
دی دترسن (۲) نه‌وین به‌رده‌وام نفیژان ل ده‌می وان دکه‌ن و ژوی رزقی
مه‌دای نه‌و وی دده‌ن یا مه‌فه‌رمان پی ل وان کری (۳) یین فان کاران
دکه‌ن نه‌فه نه‌ون یین ب سه‌ر‌فه و د دل دا ب دورستی باوهری ب وی
ئینای یا خودی بو وان هنارتی جه‌ین بلند بو وان ل نک خودی هه‌نه
ولی‌بورینا ژگونه‌هان بو وان هه‌یه ورزقه‌کی ب بها‌ژی بو وان هه‌یه؛ نه‌و
ژی به‌حشته.

و خودی تعالی گوتیه: {وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُضِلَّكُمْ} [سُورَةُ الْبَقَرَةِ:

ئانکو: و خودی باوهریا هه وه ب وی ودویکه فتنا هه وه بو پیغه مبه ری
وی سلاف لی بن به رزه ناکه ت ونفیژین هه وه بو روتگه ها به ری نوکه
پویچ ناکه ت.

بنیاتی سی

نه گاورکرنا چ موسلمانان ئه و نه بیت یی ههرفاندنه کی ژ ههرفاندنیت

ئیسلامی بکهت

ژ بنیاتین ئه هلی سونه تی و جماعه تی ئه و که سی ژ موسلمانان گاور ناکه ن،
 ئه و نه بیت یی ههرفاندنه کی ژ ههرفاندنیت ئیسلامی بکهت، به لی ئه گهر
 ژ کرنا گونه هیئت مه زن بیت نه گه هشتبیته پله یا شرکی، وئو گونه هه
 لبن شرکی دابیت، وچ به لگه ئاماژه ب کافرکرنا ئه وی که تی نه هاتبن،
 وه کی هیلا نا نفیژی ژ ته مبه لی، هینگی ئه و حوکی گاور یی (کافرکرنی)
 لسه ر خودانی وی کاری ناکه ن، ئانکو خودانیت گونه هیئت مه زن به لکی
 دی وی حوکی لسه ر که یی کو ئه و که سه کی گونه هکاره و کیم ئیمان،
 وئو گهر هات ولیزفرین، و ته و به ژ وی گونه هی نه کره هتا مری؛ هینگی
 ئه و یی لبن چه ز و چه سکرنا خودی فه، ئه گهر فیا دی لی بوریت، ولی
 خوش بیت، وئو گهر فیا دی ئه شکه نه جه دهت، به لی ئه و هه تا هه تای
 نامینته دئاگیردا.

خودی تعالی: گوته: { إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ
 لِمَنْ يَشَاءُ وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ افْتَرَىٰ إِثْمًا عَظِيمًا } [سُورَةُ النَّسَاءِ:

٤٨] ٽانڪو: هندي خودي يه ل وي نابوريت ول گونه هيت وي خوش
نابيت يي كه سه كي ڙ چيڪريپن وي بو وي بڪه ته هه ڦيشڪ.

وري باز وريڪا نه هلي سونه تي دڦي چهندي دا نافنچيه دنافبه را
"خه وارجان" نه وڻن هه ركه سه كي گونه هه كا مه زن بڪه ت كافر دڪهن،
نه گهر خو نه و گونه هه لبن پله يا كوفري ڙي دا بيت، ودنا فبه را
"مورجيٽان" نه وڻن ديڙن: ڪو نه و باوهر داره ب باوهر يه كا تمام، وديڙن:
چ ڪارتيڪرنا گونه هي لسهر باوهر يي نينه، ڪا چه وا چ مفاي پهرستي دگهل
ڪوفري نينه.

بنياتي چواري

فهر يوونا گوهداريڪرنا مه زن وڪار بدهستيٰن موسلمانان هندي نه و

فهرمان يي بڪرنا گونه هي نه ڪهن

ڙ بنياتين نه هلي سونه تي وجماعه تي نه وه فهر يوونا گوهداريڪرنا مه زن
وڪار بدهستيٰن موسلمانان هندي نه و فهرمان يي بڪرنا گونه هي نه ڪهن،
و نه گهر وان فهرمان بڪرنا گونه هي ڪر، هينگي نابيت گوهداريڪرنا وان
بهيت ڪر د وي چهندي دا، ودمينيت گوهداريڪرنا وان دبashi
وقه نجبي دا ڙيلي وي گونه هي.

ئه فه زی وه کی کارکن بگوتنا خودی تعالی ده می دیژیت: { يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَأُولِي الْأَمْرِ مِنْكُمْ } [سُورَةُ النَّسَاءِ: ٥٩] ئانکو: ئه ی گه لی ئه وین هه وه باوهری ب خودی و پیغه مبه ری وی ئینان، و دو یکه فتنا شه ریه تی وی کرین، ه وین د به رسفا فه رمانین خودی وهرن، و سه ریچیا وی نه کهن، و د به رسفا پیغه مبه ری زی سلاف لی بن وهرن، و گوهداریا وی راستی بکهن یا ئه و پی هاتی، و گوهداریا مه زن و کاربده ستین خو بکهن، دقه نجی و باشی دا، نه کو دگونه ه و خراییی دا.

هه روه سا ژ گوتنا پیغه مبه ری سلاف لی بن ده می دیژیت: (أَوْصِيَكُمْ بِتَقْوَى اللَّهِ وَالسَّمْعِ وَالطَّاعَةِ، وَإِنْ تَأَمَّرَ عَلَيْكُمْ عَبْدٌ) (1) (2). ئانکو: ئه ز شیره تی و واسیه تی ب ته قوایا خودی ل هه وه دکه م، و بگوهداری و بجه ئینانا فه رمانان ئه گه ر خو به نده ک ببیته مه زنی هه وه، و فه رمانی ل هه وه بکه ت.

و ئه و ئانکو ئه هلی سونه تی و جماعه تی دبینن کو سه ریچیکرنا سه روکی موسلمان سه ریچیکرنا پیغه مبه ریه سلاف لی بن، کارکن بگوتنا وی

(1) الترمذي، العلم (٢٦٧٦)، ابن ماجه، المقدمة (٤٤)، أحمد (١٢٦/٤)، الدارمي، المقدمة (٩٥).

(2) قطعه من حديث العرياض بن ساريه في موعظة النبي للصحابه.

سلا ف لی بن ده می دیژیت: (مَنْ يُطِيعُ الْأَمِيرَ فَقَدْ أَطَاعَنِي، وَمَنْ يَعْصِ الْأَمِيرَ فَقَدْ عَصَانِي) (1) (2).

ئانکو: بی گوهداریا نه میری بکه ت (مه به ست بی مه زنی ت موسلمانانیه وسه روک و کاربده ستن، چونکی هینگی دگوتنی خه لیفه وئه میر والی) نه وی گوهداریا من کر ، وین سه ریچیا نه میری بکه ت ، نه وی سه ریچیا من کر.

وئه و دبین نفیژ لپشت وان دهیته کرن، و جیهاد دگهل وان دهیته کرن، و دروستیا کرنا دو عایین باشی، وقه نجی، و راسته ری کرنی بو وان، ههروه سا شیره تکرنا وان.

بنیاتین پینجی

حه رامبوونا ده رکه فتنی لسه ر مه زن و کار بده ستین موسلمانان نه گهر

سه ریچیه کا لبن ئاستی کوفری کرن

ههروه سا ژ بنیاتین نه هلی سونه تی نه وه هه رامبوونا ده رکه فتنی لسه ر مه زن و کاربده ستین موسلمانان نه گهر وان سه ریچیه کا لبن ئاستی کوفری کرن، ژ بهر فه رمانا وی سلافین خودی لی بن، ب گوهداری کرنا

(1) البخاري، الجهاد والسير (٢٧٩٧) ، مسلم ، الإمارة (١٨٣٥)، النسائي، البيعة (٤١٩٣)، ابن ماجه، الجهاد (٢٨٥٩) أحمد (٣٨٧/٢).

(2) أخرجه البخاري (٧١٣٧/٤)، ومسلم (٤/جزء ١٢ ص ٢٢٣/نووي).

وان ژبلی دگونه هی دا نه بیت، وهندی کوفریه کا روهن وئاشکه را وې
گومان ژوان نه هیته رویدان، بهروفاژی "موعته زلیا" نه وین دهرکه فتی
لسهر سهروکان ب فهر دزانن نه گهر وان تشته ک ژگونه هین مه زن
کرن، خو نه گهر نه کوفری ژی بیت، وئهو فی چهندي فهرمانا ب باشی
و پاشقه لیدانا ژ خرایي ددانن، به لی دراستی دا ئه ف کاری موعته زلیا ژ
مه زنترین خرابیا نه ژبه ر وی مه ترسیا مه زنا بخوفه دگریت، و
به ره لایوونی، و خرابکاری، وژیکجودابوونا په یفا موسلمانان،
وسهرداگرتن وزالبوونا دوژمنی.

بنیاتی شه شی

ساخله میا دل وئهمانی وان ژ هه فالیت پیغمبه ری سلاف لی بن

ژ بنیاتین نه هلی سونه تی و جماعه تی ساخله میا دل وئهمانی وانه ژ
هه فالیت پیغمبه ری سلاف لی بن ههر وه کی خودی به حسی نه فی
سالوخه تی وان کریه، دگوتنا خودا ده می به حسی مشه ختی و پشته فانان
کری ژ هه فالین پیغمبه ری سلاف لی بن وپه سنا وان کری، وگوتیه :
{ وَالَّذِينَ جَاءُوا مِنْ بَعْدِهِمْ يَقُولُونَ رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا وَلِإِخْوَتِنَا الَّذِينَ
سَبَقُونَا بِالْإِيمَانِ وَلَا تَجْعَلْ فِي قُلُوبِنَا غِلًا لِلَّذِينَ ءَامَنُوا رَبَّنَا إِنَّكَ رَءُوفٌ
رَحِيمٌ } [سُورَةُ الْحَشْرِ: ١٠] ئانکو : وئهو باوهردارین پشی باوهردارین

دهستپیکي هاتین، ژ پشته فان، ومشهختیان، فیجا نه و دیژن: خودای
مه، تو ل گونه هیت مه خوش ببه، ههروه سا یین براین مه نه وین
ل به راهیا مه باوهری ئیناتین و وهغه رکرین.

وکارکن بگوتنا وی سلافین خودی لی بن ده می دیژت: (لَا تَسْبُوا
أَصْحَابِي، قَوْلَ الَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ لَوْ أَنْفَقَ أَحَدُكُمْ مِثْلَ أَحَدٍ ذَهَبًا مَا بَلَغَ
مُدَّ أَحَدِهِمْ وَلَا نَصِيفَهُ) (1) (2). ئانکو : خه بهر و قه سا نه ییژنه
هه فالین من، نه زب وی که می نه فسا من ددهستی دا، نه گهر ئیک
ژ هه وه هندی چیا یی ئو خودی زیری بکه ته خیر ناگه هته بیده ریا
ئیک ژ وان ژ خیری یان نیفا وی.

بهروفاژی بیده چیا ژ " شیعیت روافض وخه وارجان " نه وین قه سا
وخه بهران دیژنه هه فالین پیغه مبهری سلاف لی بن، وئینکار
ودره وپیکرنا قه نجیت وان دکهن. وئه هلی سونه تی دبین کو نه و
خه لیفه یی هاتیه دانان پشی پیغه مبهری سلاف لی بن، نه بو به کره
پاش، عومه ره پاش عوسمانه پاش عه لی یه ، خودی ژ هه میا رازی بیت،
فیجا یی ته عنه کی دخیلافه تا ئیک ژوان بدهت نه و ژ که ری مالا خو ری

(1) البخاري، المناقب (٣٤٧٠)، مسلم، فضائل الصحابة (٢٥٤١)، الترمذي، المناقب (٣٨٦١)،
أبو داود، السنة (٤٦٥٨)، ابن ماجه، المقدمة (١٦١)، أحمد (٥٥/٣).
(2) أخرجه البخاري (٣٦٧٣/٣)، ومسلم (٦ / جزء ١٦ / ص ٩٢، ٩٣/نووي).

به رزه تره (وئه فه ئاخفتنه که دهیته گوتن لسه رکیم تیگه هشتن و بی عاقلیا وی که سی) ژ بهر سه ریچیا وی بو دهق، وئیک ده نگیی لسهر خیل افه تا وان ب ئه فی ریکخستی.

بنیاتی حه فتی

حه ژیکرنا بنه مالا پیغه مبهری سلاف لی بن و پشته فانیکرنا وان

ژ بنیاتین نه هلی سونه تی و جماعه تی ئه وه حه ژیکرنا بنه مالا پیغه مبهری خودی یه سلاف لی بن، و پشته فانیکرنا وانه، وئه فه وه کی کارکرن ب وه سیه تا پیغه مبهری خودی سلاف لی بن ده می دیژیت: (اَذْكُرْكُمْ اللّٰهُ فِيْ اَهْلِ بَيْتِيْ)⁽¹⁾ ⁽²⁾. ئانکو : ئه ز واسیه تی ل هه وه دکه م ، و خودی ل بیرا هه وه دئینم د ده رحه قا خه لکی بنه مالا خو. کو هه وه حه ژیکرن وریزگرتن و پشته فانی بو وان هه بیت. ئه فه ئه گهر ئه و موسلمان ودویکه فتنه سونه تی بکه ن ، و ل سهر دین ورپبازه کا راست و دروست بن، وه کی پیشین خو، یین وه کی عه باسی وزاروکی و، وعه لی کوری ئه بوتالی وزاروکی و، وهه چی ژوان دویکه فتنه سونه تی نه که ت، و ل سهر دین ورپبازه کا راست و دروست نه بیت

(1) مسلم، فضائل الصحابة (٢٤٠٨)، أحمد (٣٦٧/٤)، الدارمی، الفضائل القرآن (٣٣١٦).

(2) أخرجه مسلم (٥/جزء ١٥ ص ١٨٠، نووی).

نابیت پشته فانی وسه رئیخستن بو وان هه بیت، نه گهر خو نه و ژ بنه مالا پیغه مبهری ژی بیت.

و ژ خه لکی بنه مالا وی هه قزینیت وینه دهیکین باوهرداران خودی ژوان رازی بیت، و وان رازی بکهت قیجا خودی تعالی گوته پستی ئاخفتن ئارهسته پی وان کری بگوتنا خو: { ینساء النبی } [سُورَةُ الْأَحْزَابِ: ۳۰]

وشیرهت ل وان کر و سوز دایه وان ب پاداش و خه لاتی مه زن : { إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَيُطَهِّرَكُمْ تَطْهِيرًا } [سُورَةُ الْأَحْزَابِ: ۳۳] ئانکو : هندیکه خودی یه هوین شیره تکران ب خو پاراستنی، وکرنا نفیژی، ودانا زه کاتی وگوهداریا خودی و پیغه مبهری وی سلاف لی بن ، ههر ژبه ر وی چه ندی بو هه وه دقیت هه وه پاقر و بژوین بکهت ژ پیسی و خرابیی نه ی بنه مالا پیغه مبهری وهه قزینیت وی، و دا بقی چه ندی نه فسیت هه وه زنده پاقر بکهت.

و پر و بنیاتی بنه مالا پیغه مبهری سلاف لی بن نه وین نیزیکی پیغه مبهری نه سلاف لی بن، (ئانکو په یفا - نه هل- بو ههر موسلماننه کی خودی ترس دهیت و نه و پی نیزیکی سونه تا وی بیت) به لی مه بهست لقیژی پی نه وه که سانیت چاک و باشن بتایه تی ئانکو ژ یین بنه مالا وی بخو، هه روه سا نیزیکین وی یین نه چاک و باش نه وان مافی مروفاینی دگهل پیغه مبهری

نینه، وه کی مامی وی ئه‌بو له‌هه‌بی وین وه کی وی، کو خودی تعالی گوتیه
: { تَبَّتْ يَدَا أَبِي لَهَبٍ وَتَبَّ } [سُورَةُ الْمَسَدِ: ۱]

ئانکو: هه‌ردو ده‌ستین ئه‌بوو له‌هه‌بی ب زیان بن وئو تی بچت ژ به‌ر
وی نه‌خوشیا وی گه‌هاندیه پیغه‌مبه‌ری خودی (محمد) ی سلاف
لی بن، و ب راستی تیچوونا ئه‌بو له‌هه‌بی مسوگه‌ره و بجه‌هات.

و ب تنی مروفاینی و نیزیکبوونا ژ پیغه‌مبه‌ری سلاف لی بن، وپها وی
بگه‌هیتی بی کو ئه‌و دینداره‌کی باش و کپره‌اتی بیت ئه‌فی چه‌ندی چ مفای
حو لده‌ف خودی نینه، و پیغه‌مبه‌ری سلاف لی بن گوتیه: (يَا مَعْشَرَ
فُرَيْشِ اسْتَرَوْا أَنْفُسَكُمْ ؛ لَا أُغْنِي عَنْكُمْ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا، يَا عَبَّاسُ عَمَّ
رَسُولَ اللَّهِ، لَا أُغْنِي عَنْكَ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا، وَيَا صَفِيَّةُ عَمَّةَ رَسُولِ اللَّهِ،
لَا أُغْنِي عَنْكَ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا، وَيَا فَاطِمَةُ بِنْتُ مُحَمَّدٍ، سَلِّبِي مَا شِئْتَ
مِنْ مَالِي لَا أُغْنِي عَنْكَ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا) (1) (2).

ئانکو: ئه‌ی گه‌لی قوره‌یشیان خو بکرن (ئانکو خو ژ ئاگری دوزه‌خی
بکرن) چونکی ئه‌ز ژ خودی چ بی منه‌تی ل هه‌وه‌ناکه‌م، ئه‌ی عه‌باسی
مامی پیغه‌مبه‌ری، ئه‌ز ژ خودی چ بی منه‌تی ل ته‌ناکه‌م، وئه‌ی

(1) البخاري، الوصايا (٢٦٠٢)، مسلم، الإيمان (٢٠٦)، النسائي، الوصايا (٣٦٤٦)، أحمد (٣٥٠/٢)،
الدارمي، الرقاق (٢٧٣٣).

(2) أخرجه البخاري (٣) يرقم (٤٧٧١)، (٢٧٥٣/٢)، ومسلم (١/ جزء ٣٠/٨٠، ٨٠/نووي).

سه فیه یا مه تا پیغه مبهری ئه ز ژ خودی چ بی منه تی ل ته ناکه م،
وئه ی فاتیمه یا کچا پیغه مبهری کا ته چ دقیت ژ مالیه تی من داخواز
بکه ، به لی ئه ز ژ خودی چ بی منه تی لته ناکه م.

وکه س وکار و نیزیکن پیغه مبهری ئه وین چاک و باش مافی قه درگرتی
وحه ژیکرنی وریزگرتی یین لسه ر مه ههین، و نابیت ئه م زیده گافی
دده رحه قا وان دا بکهین، فیجا خو نیزیکی وان بکهین بکرنا تشته کی ژ
پهرستی بو وان، یان ئه م هوسا هزر بکهین و باوهری بین کو ئه و دشین
مفایه کی یان زیانه کی بکههین بی خودی، چونکی خودی دیژیته
پیغه مبهری خو سلاف لی بن: {قُلْ إِنِّي لَا أَمْلِكُ لَكُمْ ضَرًّا وَلَا رَشَدًا}
[سُورَةُ الْجِنِّ: ۲۱]

ئانکو :تو- ئه ی پیغه مبهر- بیژه وان هندی ئه زم ئه ز نه شیم زیانه کی
ژ هه وه بده مه پاش، یان مفایه کی بکههینمه هه وه.

ههروه سا خودی گوته: {وَقُلْ لَا أَمْلِكُ لِنَفْسِي نَفْعًا وَلَا ضَرًّا إِلَّا مَا شَاءَ
اللَّهُ وَلَوْ كُنْتُ أَعْلَمُ الْغَيْبِ لَاسْتَكْتَرْتُ مِنَ الْخَيْرِ وَمَا مَسَّنِيَ السُّوءُ}
[سُورَةُ الْأَعْرَافِ: ۱۸۸] ئانکو: تو- ئه ی پیغه مبهر- بیژه : ژ وی پیقه تر
یا خودی چه ز کری ئه ز نه شیم نه چ مفای بکههینمه خو ونه چو
زیانی ژ خو پاشفه بهم، وئه گهر من تشتی نه بهرچاف و فه شار تی

(غهب) زانیبا نه ز دا وان نه گهران ب کارئیم کو گه له ك مفا پی
 گه هشتبانه من، و نه ز دا خو ژ وان ریكان دهمه پاش بین خرابی ژئ
 گه هشتبانه من بهری خرابی هاتبا.

و نه گهر پیغه مبه ر سلا ف لی بن پی هوسا بیت، پا دی نه وین ژبلی وی
 چ بن! فیجا نه و بیروباوهریڼ لده ف هنده ک مرو فان نه وین ره وریشالین
 خو دگه هینه پیغه مبه ری نه و بیروباوهر نه دروستن. (ئانکو نه وین هزر
 دکه ن کو مرو فانیا وان وره وریشالین وان دگهل پیغه مبه ری، دی وان
 رزگار که ت ژ ئاگری خودی خو نه گهر نه و دویر بن ژ سونه تا پیغه مبه ری
 وکار و عیباده تی بو رزگار بوونا خو نه که ن، و نه فه بیگومان تیگه هه کی
 خه له ته)

بنیاتی هه شتی

باوهری پیکرن ب که ره ماتین وه لیڼ خودی

ههروه سا ژ بنیاتیڼ نه هلی سونه تی و جماعه تی نه و باوهری ب که ره ماتین
 وه لییان دئین، و مه به ست ژ که ره ماتان نه وه؛ یا خودی لسه ر ده ستین
 هنده ک ژوان رویده ت: ژ وان کارین کو ژ قاما سروشتی و ئاسای
 ده رکه فتن، و نه فه وه کی قه در گرتن بو وان، کا چه وا قورئانی و سونه تی
 به لگه لسه ر فی چه ندی دایه.

وده سته کا "موعته زلیان و جه همیان" ئه فه ئینکار کرن، و دانپیدان بقی چه ندی نه کرن، و دراستی دا ئه و یین ئینکارا تشته کی واقعی و بهرنیاس دکهن، ههروه سا ههژی گوئی یه دقیت بهیته زانین کوهنده ک مروفین لسه رده می مه ؛ یین بهرزه و سهرداچووین دبابه تی کهره ماتان دا، وزیده گافیا کرین، و توخیب یین به زانندین هه تا ئه و تشته کرنه دگهل یا نه دگهل؛ ژ سحرئ و سیربه ندی و فه ند و فیلا و کارین شه ییتان و ده جالان.

وئه و جوداهیا ئاشکه را دناقبه را که راماتی و فه ند و فیلان ئه فه یه: هندیکه که راماته ئه وه یا دهیته رویدان لسه ر ده ستین به ندین خودی یین چاک و باش. و فه ند و فیل ئه وه یا دهیته رویدان لسه ر ده ستین مروفین سیربه ند و گاور و مولحد ب مه به ستا سهردابنا خه لکی و بده سته ئینانا پاره و ملکی وان، و ئه گهری رویدانا که رامه تی گوهداریکرن و بجه ئینانا فه رمانیت خودی یه، و فه ند و فیل ئه گهری وی گونه هن.

وی باوهری ب خودی وروژا حسابدانی هه بیت؛ ئه و پاراستنا ژ هه ر خه له تیه کی و شاشیه کی بو چ که سان نا دانیت ژبلی پیغه مبه ری خودی سلا ف لی بن، و ده مارگیري بو بوچوونا چ که سان ناکهن، هه تا ئه و وه که هه ف (موافق) بیت دگهل قورئانی و سونه تی، وئه هلی سونه تی باوهری دینن کوزانای (مجتهد) خه له ت دبیت و دروست دبیت، وئه و

دهستیری نا دهنه که سه کی ئیجتهیادی بکهت ئه و نه بیت پی مه رجین
وی یین بهرنیاس دگهل کومقه بین، ئه وین لدهف ئه هلی زانیخی، و ئینکار
یان نه قه بیل کرن لدهف وان نینه د پرسه یین کو ئیجتهیاده کا به رچاف
تیدا هه بیت،

ونه وه کهه فی لدهف وان د پرسه یین ئیجتهیادی دا ، نا خوازته هندی
ئه و دوژمناتی وهیلا نا ئیکو دوو بکهن، کا چه واکه سانیت ده مارگری
وئه هلی بیدعی فی چه ندی دکهن، به لکی ئه و حه ش ئیکو دوو دکهن و
پشته فانی ئیکو دوو دکهن، ونفیژی لپشت ئیکو دوو دکهن لسه ر وی
چه ندی کو دبیت هنده ک پرسه یین چه قوکی هه بن ئه وان نه وه کهه فی
دگهل ئیک هه بیت، به روفازی ئه هلی بیدعی ئه وین دوژمناتی دکهن،
یان وان ب سهر داجوی دزانن یان وان کافر ددانن هه ر ئیکی وه کهه ف
یان موافق نه بیت دگهل وان، وبه روفازی وان بیت.

دوماهیک

وئه و دگهل فان بنه مایین به حس لی هاتینه کرن، خو بچه ندین سالوخته تین دیترین مه زن خه ملاندینه وئه و ژ تمامه تیا بیروباوهرانه، و ژ مه زنترین ئه فان سالوخته تان ئه فیه نه :

یا ئیکی : ئه و فه رمانی ب باشی دکه ن، و پالدانی ژ خرابیی دکه ن، لسه ر وی یا شه ریه تی واجب کری، کارکرن بگوته نا خودی : { کُنْتُمْ حَیْرَ أُمَّةٍ أُخْرِجَتْ لِلنَّاسِ تَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَتَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَتُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ } [سُورَةُ آلِ عِمْرَانَ: ۱۱۰]

ئانکو : هوین - ئه ی ئوممه تا محمدی سلاف لی بن- چیترین و باشتترین ئوممه تن، و ب مفاترین مروفن بو مروفان هوین فه رمانی ب باشی دکه ن (وباشی ئه وه یا شه ریه تی و میشکی ساخله م گوته) و هوین پاشقه برنا ژ خرابیی دکه ن (وخرابی ئه وه یا شه ریه تی و میشکی ساخله م گوته ئه و تشته کی یی کریت و خرابه) و هوین باوهریین ب خودی دئین باوهریه کا دورست یا کریار دگهل دا.

وبگوټنا وی سلاځین خودی لسه ر بن : (مَنْ رَأَى مِنْكُمْ مُنْكَرًا فَلْيُنْكَرْهُ
بِيَدِهِ، فَإِنْ لَمْ يَسْتَطِعْ فَبِلِسَانِهِ، فَإِنْ لَمْ يَسْتَطِعْ فَبِقَلْبِهِ، وَذَلِكَ أَضْعَفُ
الْإِيمَانِ) (1) (2).

ټانکو : هه ر کهسه کی ژهوه خرابیه ک دیت، بلا ب گوهوریت ب
دهستی خو، ټه گهر شیان نه بن ب دهستی خو بگوهوریت بلا ب
ټه زمانی خو بگوهوریت، وټه گهر هه ر شیان نه بن، بلا ب دلی خو
بگوهوریت مه بهست پیڼه خوش بیت و دلگران بیت، و ټه فه
لاوازترین ئیماننه.

ومه گوټی لسه ر وی یا شه ریعه تی واجب کری بهروفاژی دهسته کا
موعته زلیا ټه وټن فه رمانا ب باشی و پاشقه لیډانا خرابی دهر دئیخن ژ
وی یا شه ریعه تی واجب کری، و دبینن فه رمانا ب باشی و پاشقه لیډانا
خرابی ټه وه تو دهر که فتنی لسه ر سه روک وکار بدهستین موسلمانان
بکه ی، ټه گهر وان گونه هه ک کر خو ټه گهر لبن کوفری ژی بیت، به لی
ټه هلی سونه تی و جماعه تی دبینن یا فه ر وپیټفی ټه وه ټه و بهیڼه
شیره تکرن دفی چه ندی دا بی دهر که فتن لسه ر وان بهیټه کرن، ټه فه ژی

(1) مسلم، الإيمان (۴۹)، الترمذي، الفتن (۲۱۷۲)، النسائي، الإيمان وشراعه (۵۰۰۹)، أبو داود، الصلاة (۱۱۴۰)، ابن ماجه، الفتن (۴۰۱۳)، أحمد (۱۰/۳).

(2) أخرجه مسلم (۱/جزء ۲ ص ۲۲-۲۵/نووي)، عن أبي سعد الخدري رضي الله عنه.

ژهر کومقه بینا په یفا موسلمانان، وخو دویرکرن ژ ژیکفه بوونی وژیکجودابینی.

شیخ الإسلام ابن تیمیة خودی دلو فانی پی ببهت گوتیه : نینه بهیته زانین کو دهسته که کی ده رکه فتن لسه ر سهروکی کر بیت، ئیلا نه و زیان و خرابکاری ژ وی ده رکه فتنی چیدبیت پتره ژ نه و دهیته راکرن. (1)

یا دووی : ژسالوخته تین ته هلی سونه تی وجماعه تی نه وه نه و پاراستی لسه راکرنا شه عائرین ئیسلامی دکهن، ژ کرنا نفیژا نهینی وین بکوم، بهروفاژی که سانیت بیدعه چی و دوو پی ؛ نهوین نه نفیژین نهینی دکهن، ونه یین بکوم.

یا سیی : ژ سالوخته تین وان پی رابوونا وان بکاری شیره تکرنی بو ههر موسلمانان کی، وهه فکاریکرن لسه رقه نجیی وته قوایی، کارکرن بگوتنا وی سلاف لی بن : (الدِّينُ النَّصِيحَةُ) قُلْنَا لِمَنْ؟ قَالَ: (اللهُ وَلِكِتَابِهِ وَلِرَسُولِهِ وَلِأَئِمَّةِ الْمُسْلِمِينَ وَعَامَّتِهِمْ) (2) (3). ئانکو : دین شیرته ، ئینا مه گوت بو کی؟ وی گوت : بو ، خودی، وبؤ په رتوکا وی، وبو

(1) مجموع الفتاوي (١٧٩/٢٨، ١٨٠).

(2) مسلم، الإيمان (٥٥)، النسائي، البيعة (٤١٩٧) ، أبو داود، الأدب (٤٩٤٤)، أحمد (١٠٢/٤).

(3) أخرجه مسلم (١ جزء ٢/ص ٣٦_٣٧/نووي)، وأبو داود (٤٩٤٤/٥)، والنسائي (٤١٩٨، ٤١٩٧/٧) ، والإمام أحمد (١٠٢/٤) عن تميم الداري رضي الله عنه.

پيڻه مبهري وي و بو مهزن و پيشه واپين موسلمانان، و بو گشت
موسلمان.

شيره ته بو خودي مه بهست پي ٺهوه؛ مروف د عيباده تي خودا بو وي
پي راستگو و موخلص بت باوهر پي پي بينت، و گوهداريا وي بڪهت.
و شيره ته بو په رتوڪا وي مه بهست پي ٺهوه؛ مروف باوهر پي پي بينت،
و حه ز ڙي بڪهت، و خو تي بگه هينت و ڪاري پي بڪهت و بهري خه لڪي
ڙي بده ته وي ريڪي يا قورٺان پي هاتي.

و شيره ته بو پيڻه مبهري وي مه بهست پي ٺهوه؛ ٺه و باوهر پي پي بينن
و گوهدار پي بو بڪهن، و ب چاڻي ريز و قه درگرتي بهري خو بده تي و
سوننه تا وي، و حه ڙ ڙ بنه مال وهه فالين وي بڪهن و ڪاري ب ديني وي
بڪهن.

شيره ته بو مه زنين موسلمانان مه بهست پي ٺهوه؛ مروف هاريڪاريا وان
ل سهر قه نجبي بڪهت، و بهره فاني ڙي بڪهت و نه ياره تيا وان نه ڪهت،
و دلين خه لڪي ڙ وان سار نه ڪهت، و خيرا وان بقيت، و ٺه گهر ڪيماسيه ڪ
ڙي ديت وان ٺاگه هدار بڪهت.

شيره ته بو گشت موسلمانان مه بهست پي ٺهوه؛ مروف ديني دورست
نيشا وان بدهت، و بهره فاني ڙي بڪهت و د خيرا وان دا بت و ب گوتن

وکیارین خو حیلی و غشی ل وان نه کهت و نه گهر وی خه له تیه ک یان
کیماسیه ک ژ وان دیت ب په نگه کی جوان وان شیرهت بکهت و بهری
وان بده ته ریکا دورست.

وگوتنا وی سلاف لسه ر بن : (الْمُؤْمِنُ لِلْمُؤْمِنِ كَالْبُنْيَانِ، يَشُدُّ بَعْضُهُ
بَعْضًا)⁽¹⁾. ⁽²⁾ ئانکو : ب راستی باوهردار بو مروقی باوهردار وه کی ئافاهی
نه .

یا چواری : و ژ سالوخته تی وان راگریا وانه ل رهوشین تاقیکرنی، وه کی
هه دارکیشانا وان لده می نه خوشی وجهرباندنی، و سوپاسداریا وان
لده می به رفره هی، و رازمه ندیا وان ب ته حلاتیا قه ده ری.

یا پینجی : و ژ سالوخته تی وان نه و خو بجوانترین رهوشت، و باشتین
کار دمه ملین، ژ چاکی و باشیا دگهل دهیابان و سه ره دانا کهس و کاران،
وجیران خوشی، و نه و شیره تی ب نه کرنا شانازیپرنا نه فسی و خومه زنکرنی
دکهن، و نه و خو دویر دکهن ژ زوردار پی وسته مکاری، و ژ خو بلندکرنا
لسه مرؤفان، و نه قه هه می وه کی کارکرن بگوتنا خودی تعالی : { وَاعْبُدُوا
اللَّهَ وَلَا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا وَبِذِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ

(1) البخاري، الصلاة (٤٦٧)، مسلم، البر والصلة والآداب (٢٥٨٥)، الترمذي، البر والصلة (١٩٢٨)،
النسائي، الزكاة (٢٥٦٠)، احمد (٤٠٥/٤).

(2) أخرجه البخاري (٤/برقم ٦٠٢٦)، ومسلم (٦/جزء ١٦/ص ١٣٩/نووي).

وَالْمَسَاكِينِ وَالْجَارِ ذِي الْقُرْبَىٰ وَالْجَارِ الْجُنُبِ وَالصَّاحِبِ بِالْجَنبِ
وَابْنِ السَّبِيلِ وَمَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ مَن كَانَ مُخْتَالًا
فَخُورًا}[سُورَةُ النَّسَاءِ: ۳۶]

ئانكو: وهوين په رستنا خودی ب تنی بکه ن وخو ب ده ست وی فه
به رده ن، وچ هه فېشکان بو وی د خودایینی و په رستی دا چینه که ن
وقه نجیی د گه ل ده یابین خو بکه ن، وما فین وان ب دورستی بده نی،
وما فی مرو فین خو بین نیزیك، وئیتیم، وهه ژار، وهه و جیرانی مرو فی
هه وه ی نیزیك بت یان ی دویر بت، وهه قالی هه وه ی سه فه ری،
وی ل ئاکنجیان وریفنگی، پیتفی و ئه وین ل بهر ده ستی هه وه ژ عه بد
وجارییان، ما فین فان زی بده نی هندی خودی یه هه ژ ژ وان به نیین
خو ناکه ت ئه وین خو مه زن دکه ن و هه ژ ژ وان ناکه ت ئه وین
مه دحین خود ناف خه لکی دا دکه ن.

هه روسا ب گو تئا پیغه مبه ری سلا فین خودی لسه ر بن ده می دی یثیت:)
أَكْمَلُ الْمُؤْمِنِينَ إِيمَانًا أَحْسَنُهُمْ خُلُقًا((1) (2). ئانكو: ته کوزترین و بی
کیماسیترین باوهری، یا وی باوهرداریه ی رهوشتی وی ژ هه میا باشت

(1) الترمذي، الرضاع (۱۱۶۲)، أحمد (۲۵۰/۲) الدار الرقاق (۲۷۹۲).
(2) رواه الإمام أحمد (۱۳) برقم ۷۳۹۶ / شاکر، و الترمذي (۱۱۶۲/۳)، أبو داود (۴۶۸۲/۵)، واللفظ له، والهيشي في موارد الظمان " برقم (۱۳۱۱_۱۹۲۶).

نافه پروك

1	بيشه كي
6	ده سته كا رزگار بوي نههلي سونه تي و جماعه تي
14	نافين كوما قورتالبووي ورامانيت وئ
19	بنياتين نههلي سونه تي و جماعه تي
19	بنياتي ئيكي
31	بنياتي دوويئ
35	بنياتي سيئ
36	بنياتي چواري
38	بنياتي پئنجئ
39	بنياتي شهشيئ
41	بنياتي هفتئ
45	بنياتي ههشتئ
48	دوماهيك

